

regels over de bescherming
van de natuur (Wet natuur)

Wij Beatrix,
bij de gratie Gods,
Koningin der Nederlanden,
Prinses van Oranje-Nassau,
enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is te komen tot een integraal en vereenvoudigd wettelijk kader voor het behoud en een duurzaam beheer van de biologische diversiteit en ter uitvoering van richtlijn nr. 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206), richtlijn nr. 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PbEU 2010, L 20) en diverse verdragen inzake de biologische diversiteit;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

§1.1. Begrippen, reikwijdte en bevoegdheden

Artikel 1.1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - bejaagbare soorten: soorten als bedoeld in artikel 3.18, tweede lid;
 - Benelux-overeenkomst: Benelux-overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming (Trc. 1970, 155);
 - bindende EU-rechtshandeling: verordeningen, richtlijnen en besluiten als bedoeld in artikel 288 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie;
 - dunnen: vellen dat uitsluitend geschiedt ter verzorging of ontwikkeling van de overblijvende houtopstand;
 - exclusieve economische zone: exclusieve economische zone van Nederland als bedoeld in de Rijkswet instelling exclusieve economische zone;
 - exoten: soorten planten en dieren **waarvoor Nederland niet behoort tot het natuurlijke verspreidingsgebied. die niet van nature in Nederland voorkomen of zijn voorgekomen en die door menselijk handelen terecht zijn gekomen in de**

Nederlandse natuur of dat in de nabije toekomst dreigen te doen;

- gebied van communautair belang: een gebied dat er in de biogeografische regio of regio's waartoe het behoort, significant toe bijdraagt een type natuurlijke habitat van bijlage I of een soort van bijlage II in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen en ook significant kan bijdragen tot de coherentie van het in artikel 3 bedoelde Natura 2000-netwerk, en/of significant bijdraagt tot de instandhouding van de biologische diversiteit in de betrokken biogeografische regio of regio's. Voor de diersoorten met een zeer groot territorium komen de gebieden van communautair belang overeen met de plaatsen, binnen het natuurlijke verspreidingsgebied van die soorten, die de fysische en biologische elementen vertonen welke voor hun leven en voortplanting essentieel zijn;
- Voor gebieden die door de Europese Commissie geplaatst zijn op de definitieve lijst van gebieden van communautair belang, als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de Habitatrichtlijn, zijn de verplichtingen ingevolge die richtlijn van beperkte toepassing;

In een GCB gelden andere richtlijnverplichtingen dan in een SBZ. Dit dient doorwerking te krijgen in de wet. Het wetsvoorstel brengt SBZ en GCB onder één noemer: het Natura2000-gebied. Dit onjuist en door ons gecorrigeerd.

- grondgebruiker: degene die gerechtigd is de grond te gebruiken, hetzij als eigenaar, hetzij krachtens een pachtovereenkomst;
- Habitatrichtlijn: richtlijn nr. 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);
- herbeplanten: door aanplant, of bezaaiing of natuurlijke verjonging dan wel op andere wijze realiseren van een nieuwe houtopstand;

Herbeplanting is iets anders dan gaan zitten en wachten tot het goed komt.

- houtopstand: zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:
 - a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
 - b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen;
- initiatiefnemer: de rechtspersoon die het voornemen heeft tot uitvoering van een project of plan in de zin van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. project of het bestuursorgaan dat het voornemen heeft tot vaststelling van een plan;
- instandhoudingsdoelstellingen: instandhoudingsdoelstellingen als bedoeld in artikel 2.1, vierde zevende lid, omvattende het geheel van maatregelen die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding.
- invasieve exoten: exoten die zich gevestigd hebben in de op het Nederlandse

grondgebied natuur en daarbij tot reproductie zijn gekomen, en die:

- a. een gevaar kunnen opleveren voor het voortbestaan van dier- of plantensoorten die van nature in Nederland of elders voorkomen, of
 - b. een aanmerkelijke verslechtering kunnen veroorzaken van omstandigheden die voor het voortbestaan van soorten als bedoeld in onderdeel a noodzakelijk zijn;
- jacht: bemachtigen, opzettelijk doden of met het oog daarop opsporen van bejaagbare soorten alsmede het doen van pogingen daartoe, overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 3.5;
 - jachtake: vergunning als bedoeld in artikel 3.26;
 - jachthouder: degene die krachtens eigendom, een beperkt recht, een huurovereenkomst of een pachtovereenkomst gerechtigd is tot het jagen in een veld;
 - jachtopzichter: degene die zorg draagt voor de bescherming van de jachtbelangen van een jachthouder en tevens als buitengewoon opsporingsambtenaar belast is met de opsporing van de bij of krachtens deze wet strafbaar gestelde feiten en van de overige in de akte of aanwijzing als bedoeld in artikel 142, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering aangeduide strafbare feiten;
 - jachtvogel: vogel met behulp waarvan de jacht krachtens artikel 3.28 mag worden uitgeoefend;
 - kruisingen: dieren of planten waarvan de ouderdieren of -planten tot taxonomisch verschillende soorten behoren;
 - Natura 2000: Europees ecologisch netwerk dat bestaat uit de speciale beschermingszones, bedoeld in de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn;
 - Natura 2000-gebied: gebied dat:
 - a. door de bevoegde autoriteit van het land waarin het gebied is gelegen is aangewezen als speciale beschermingszone, ter uitvoering van de artikelen 3, tweede lid, onderdeel a, en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn en artikel 4, vierde lid, van de Habitatrichtlijn, of;
 - b. is opgenomen op de lijst van gebieden van communautair belang, bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de Habitatrichtlijn;

SBZ en GCB hebben een verschillende juridische status en kunnen niet onder één noemer worden gebracht.

- omgevingsvergunning: omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

Verwijzingen naar andere wet- en regelgeving is niet gewenst en wordt ook door het EHvJ afgekeurd. Zie verder bij de betreffende artikelen in het wetsvoorstel.

- Onze Minister: Onze Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie;
- passende maatregelen: maatregelen als bedoeld in de artikelen 6, tweede lid, en 7, van de Habitatrichtlijn, erop gericht om te zorgen dat de kwaliteit van de

natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert en er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen voor zover die factoren, gelet op de doelstellingen van deze richtlijn een significant effect zouden kunnen hebben.

Passende maatregelen kunnen alleen worden genomen als op objectieve wijze is vastgesteld dat een oorzakelijk verband bestaat met een of meer verstorende bronnen. Uitgangspunt van passende maatregelen zijn de uit monitoring verkregen gegevens t.o.v. van de informatie op het standaardgegevensformulier 2004.

- plan of project: plan of project in de zin van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn, dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een gebied met een status als gebied van communautair belang of als speciale beschermingszone, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.
- rechthebbende van grond: degene die krachtens eigendom of een beperkt recht het genot heeft van grond;
- speciale beschermingszone: een bij besluit ingevolge zijn verplichting ter uitvoering van de artikelen 3, tweede lid, onderdeel a, en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn en artikel 4, vierde lid, van de Habitatrichtlijn als zodanig door Onze Minister aangewezen gebied van communautair belang waarin de instandhoudingsmaatregelen worden toegepast die nodig zijn om de natuurlijke habitats en/of de populaties van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.
- staat van instandhouding van een natuurlijk habitat: de som van de invloeden die op de betrokken natuurlijke habitat en de daar voorkomende typische soorten inwerken en op lange termijn een verandering kunnen bewerkstelligen in de natuurlijke verspreiding, de structuur en de functies van die habitat of die van invloed kunnen zijn op het voortbestaan op lange termijn van de betrokken typische soorten op het Nederlandse grondgebied.
De „staat van instandhouding” van een natuurlijke habitat wordt als „gunstig” beschouwd wanneer:
 - het natuurlijke verspreidingsgebied van de habitat en de oppervlakte van die habitat binnen dat gebied stabiel zijn of toenemen, en
 - de voor behoud op lange termijn nodige specifieke structuur en functies bestaan en in de afzienbare toekomst vermoedelijk zullen blijven bestaan, en
 - de staat van instandhouding van de voor die habitat typische soorten gunstig is.
- staat van instandhouding van een soort: het effect van de som van de invloeden die op de betrokken soort inwerken en op lange termijn een

verandering kunnen bewerkstelligen in de verspreiding en de grootte van de populaties van die soort op het Nederlandse grondgebied.

De „staat van instandhouding” wordt als „gunstig” beschouwd wanneer:

- uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven, en
- het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden, en
- er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden;

Opname van de definities van staat van instandhouding is noodzakelijk i.v.m. uitvoering van jurisprudentie van het Hof (Commissie / Oostenrijk II)

- standaardgegevensformulier: het bij Beschikking van de Commissie van 18 december 1996 opgestelde informatieformulier voor als Natura 2000-gebied voorgestelde gebieden (97/266/EG).
 - Verdrag van Bern: op 19 september 1979 te Bern tot stand gekomen Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke leefmilieus (Trb. 1980, 60);
 - Verdrag van Bonn: op 23 juni 1979 te Bonn tot stand gekomen Verdrag inzake de bescherming van trekkende wilde diersoorten (Trb. 1980, 145);
 - Vogelrichtlijn: richtlijn nr. 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PbEU 2010, L 20);
 - vogels: vogels van soorten als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Vogelrichtlijn;
 - wildbeheereenheid: rechtspersoonlijkheid bezittend samenwerkings-verband van jachthouders en anderen dat tot doel heeft te bevorderen dat jacht, beheer en schadebestrijding, al dan niet ter uitvoering van een door de faunabeheereenheid opgesteld faunabeheerplan, wordt uitgevoerd, in samenwerking met en mede ten dienste van grondgebruikers of terreinbeheerders.
2. In deze wet en de daarop rustende bepalingen wordt mede verstaan onder:
- binnen of buiten het grondgebied van Nederland c.q. de Europese Gemeenschap brengen: iedere handeling die is gericht op het bewerkstelligen van het binnen of buiten het grondgebied van Nederland c.q. de Europese Gemeenschap brengen;
 - dieren: dieren in al hun ontwikkelingsstadia, levend of dood, delen van dieren, uit deze dieren verkregen producten, andere zaken voor zover uit een begeleidend document, de verpakking, een merk of etiket, of uit andere omstandigheden blijkt dat het gaat om delen van dieren of daaruit verkregen producten, met uitzondering van eieren;
 - eieren: schalen van eieren;

- grond: wateren;
 - planten: planten in al hun ontwikkelingsstadia, levend of dood, delen van planten, uit planten verkregen producten, geënte planten, andere goederen voor zover uit een begeleidend document, de verpakking, een merk of etiket, of uit andere omstandigheden blijkt dat het gaat om delen van planten of daaruit verkregen producten;
 - soort: soort **danwel** ondersoort **of een** geografisch onderscheiden populatie van een **(onder)soort** **of kruisingen**;
 - veld: stranden, schorren, gorzen, kwelders, slikken, wadden, binnenwateren en territoriale wateren alsmede wegen en paden, voor zover deze geacht kunnen worden deel uit te maken van een voor de uitoefening van de jacht bestemd of geschikt terrein;
 - vellen: rooien van een houtopstand of verrichten van andere handelingen die de dood of ernstige beschadiging van een houtopstand tot gevolg kunnen hebben.
3. Onder de in de hoofdstukken 2 en 3, paragrafen 3.1 en 3.2, gebruikte begrippen die tevens worden gebruikt in de artikelen 3, tweede lid, onderdeel a, 4, eerste en tweede lid, 5, 6, eerste en tweede lid, 8 en 9 van de Vogelrichtlijn en de artikelen 3, 4, 6, 12, 13, 14, 15 en 16, eerste lid, van de Habitatrichtlijn wordt verstaan hetgeen daaronder in die richtlijnen wordt verstaan.

Artikel 1.2

1. Ter uitvoering van de verplichtingen van de Habitatrichtlijn heeft deze wet tot doel bij te dragen tot het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Nederlandse grondgebied.
2. De op grond van deze wet genomen maatregelen beogen de natuurlijke habitats en de wilde dier- en plantensoorten van communautair belang in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.
3. Bij de op grond van het tweede lid genomen maatregelen **Bij het treffen van maatregelen op grond van deze wet** wordt rekening gehouden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, en met de regionale en lokale bijzonderheden.

Dit is tussen haakjes het meest "loze lid" van de huidige Nbwet en zal dat ook onder de Wet natuur blijven als er geen serieuze beleidswijzigingen worden doorgevoerd. Want waar ter wereld wordt de ontwikkeling van een agrarisch bedrijf gestopt als er sprake is van een toename van ammoniakdepositie ter grootte van 0,023 % (of 0,501 % in een andere provincie) van de (uitsluitend modelmatig vastgestelde) kritische depositiewaarde van een verwaarloosbaar aanwezig habitatype?

4. Ter uitvoering van de verplichtingen van de Vogelrichtlijn heeft deze wet betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten, met inbegrip van hun eieren, hun nesten en hun leefgebieden op het Nederlandse grondgebied. Zij betreft de bescherming, het beheer en de regulering van deze soorten en stelt regels voor de exploitatie daarvan.
5. De op grond van deze wet genomen maatregelen beogen om de populatie van de in het vierde lid bedoelde soorten op een niveau te houden of te brengen dat met name beantwoordt aan de ecologische, wetenschappelijke en culturele eisen, waarbij zij tevens rekening houden met economische en recreatieve eisen.

Een beetje doelstellingen kan geen kwaad.

Artikel 1.3

1. Deze wet is mede van toepassing in de exclusieve economische zone, met uitzondering van de artikelen 3.11 tot en met 3.32 en hoofdstuk 4.
2. Deze wet is niet van toepassing op activiteiten die onderwerp zijn van het gemeenschappelijk visserijbeleid, bedoeld in artikel 38 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, voor zover zij plaatsvinden in de exclusieve economische zone.

Artikel 1.4 nummering artikelen (nog) niet aangepast aan de wijzigingen

1. Gedeputeerde staten als bedoeld in de artikelen 2.4, eerste en tweede lid, 2.7, tweede en derde lid, 2.8, derde en zesde lid, 3.3, eerste lid, 3.4, tweede lid, 3.7, derde lid, 3.8, eerste en vierde lid, 3.9, tweede lid, 3.15, eerste lid, 3.16, eerste, tweede en derde lid, 3.17, tweede, derde en vierde lid, 3.20, vierde lid, 3.30, 3.31, tweede lid, 3.32, derde lid, 4.2, eerste en vierde lid, 4.3, vierde lid, 4.5, eerste lid, 5.5, eerste en tweede lid, 6.1, eerste lid, en 7.2, eerste lid, zijn gedeputeerde staten van de provincie waar het project, het plan, de maatregelen of de activiteit wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk uitgevoerd.
2. Provinciale staten als bedoeld in de artikelen 2.4, derde lid, 2.9, tweede lid, 3.3, tweede lid, 3.4, tweede lid, 3.7, derde lid, en 3.8, tweede en vierde lid, 3.9, tweede lid, 3.12, tweede lid, 3.14, tweede en derde lid, 3.23, tweede lid, 4.2, derde lid, 4.3, derde lid, en 4.5, tweede lid, zijn provinciale staten van de provincie waar het project, het plan, de maatregelen of de activiteit wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk uitgevoerd.
3. Ingeval projecten of plannen, danwel maatregelen of activiteiten nadelige gevolgen hebben voor een geheel of gedeeltelijk in een andere provincie gelegen Natura-2000-gebied speciale beschermingszone of gebied van communautair belang, dan wel voor dieren of planten van een bij of krachtens deze wet beschermde soort die zich bevinden in een andere provincie, nemen

gedeputeerde staten en provinciale staten geen besluiten als bedoeld in het eerste, onderscheidenlijk tweede lid, dan in overeenstemming met gedeputeerde staten, onderscheidenlijk provinciale staten van die andere provincie.

4. Ingeval een project, **plan, maatregel** of activiteit mede wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk uitgevoerd in een andere provincie, worden de besluiten, bedoeld in het eerste lid, genomen door gedeputeerde staten van de provincie waar het project, **plan, maatregel** of de activiteit in hoofdzaak wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk uitgevoerd, in overeenstemming met gedeputeerde staten van die andere provincie.
5. De bevoegdheden, bedoeld in de artikelen **2.7, tweede lid, 2.9, tweede lid, 3.3, eerste en tweede lid, 3.4, tweede lid, 3.8, eerste en tweede lid, 3.9, tweede lid, 3.10 en 3.11, derde lid, in samenhang met artikel 3.8, 3.12, tweede lid, 4.2, eerste, derde en vierde lid, 4.3, derde en vierde lid, 4.5, en 5.5, eerste en tweede lid**, worden uitgeoefend door één van Onze bij algemene maatregel van bestuur aangewezen Ministers, en de bevoegdheid, bedoeld in **artikel 2.4, eerste en derde lid**, wordt uitgeoefend door Onze Minister, indien zij betrekking hebben op:
 - a. bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën van activiteiten en projecten, of
 - b. activiteiten en projecten die geheel of gedeeltelijk plaatsvinden in of gevolgen hebben voor bij algemene maatregel van bestuur aangewezen **categorieën van gebieden**.

De punten a. en b. zijn uitsluitend acceptabel zolang de centrale rol van GS niet wordt ondergraven. Dus eigenlijk alleen van toepassing in speciale beschermingszones en gebieden van communautair belang buiten het werkgebied van de provincies.

6. Ingeval toepassing wordt gegeven aan het vijfde lid, wordt waar in de daar aangehaalde bepalingen sprake is van een provinciale verordening in plaats daarvan gelezen 'ministeriële regeling'.

Bij de hierna in het concept opgenomen wijzigingen is op meerdere plaatsen aangegeven dat op provinciale verordening gebaseerde vrijstellingen conflicteren met en correcte uitvoering van de richtlijnen. Dit geldt evenzeer voor ministeriële regelingen die dergelijke vrijstellingen vervangen.

6. Provinciale staten kunnen bevoegdheden, aan hen toegekend bij of krachtens deze wet, delegeren aan gedeputeerde staten.

Artikel 1.5

1. Een wijziging van een bindende EU-rechtshandeling waarnaar in regels, gesteld bij of krachtens deze wet, wordt verwezen, gaat voor de toepassing van die

regels gelden elke door Onze Minister vastgestelde datum binnen de termijn welke voor de invoering van die regels is vastgesteld, danwel de datum waarop die regels van kracht worden. Dit besluit wordt in de Staatscourant bekendgemaakt. met ingang van de dag waarop aan die wijziging uitvoering moet zijn gegeven dan wel, bij gebreke daarvan, de dag waarop die wijziging is vastgesteld.

2. Onze Minister kan besluiten dat een wijziging als bedoeld in het eerste lid in afwijking van dat lid op een eerder tijdstip gaat gelden. Dit besluit wordt in de Staatscourant bekendgemaakt.

§1.2. Natuurbeleid en monitoring

Artikel 1.6

1. Onze Minister stelt een natuurvisie vast.
2. De natuurvisie bevat de hoofdlijnen van het te voeren rijksbeleid met het oog op het behoud en duurzaam beheer van de biologische diversiteit, in samenhang met het economisch beleid van het Rijk.
3. In de natuurvisie wordt in elk geval aandacht besteed aan:
 - a. het rijksbeleid gericht op het behoud en duurzaam beheer van de biologische diversiteit in het algemeen, in nationaal en internationaal verband;
 - b. de borging van een evenwichtige economische ontwikkeling in samenhang met dat beleid;
 - c. de integratie van dat beleid met het algemene economisch beleid, de handelspolitiek, het landbouw- en visserijbeleid en het innovatiebeleid van het Rijk;
 - d. het rijksbeleid gericht op uitvoering van de in artikel 1.2 omschreven doelstellingen c.q. verplichtingen van de Vogel- en Habitatrichtlijn het behoud en zonodig herstel van een gunstige staat van instandhouding van de soorten, bedoeld in het vierde lid, de natuurlijke habitats, de habitats van soorten en de soorten, genoemd in onderscheidenlijk de bijlagen I, II en IV bij de Habitatrichtlijn, de vogelsoorten genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en de niet in die bijlage genoemde geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten;

Zolang het rijksbeleid zich beperkt tot facilitering van de richtlijnverplichtingen is alles in orde, daarbuiten niet. Er is geen plaats voor additionele rijksdoelstellingen bovenop het onder verantwoordelijkheid van GS vastgestelde beheerplan en andere richtlijntaken die aan GS zijn gedelegeerd.

- e. de kwantificering van de instandhoudingsdoelstellingen voor de in Natura 2000-gebieden te beschermen habitats en soorten en het actualiseren

van de aanwijzingsbesluiten voor die gebieden;

De kwantificering van doelstellingen opent de deur voor de "landelijke doelstellingen", temeer daar m.b.v. artikel 2.3, vijfde lid (door IQuatro voorgesteld te schrappen) de maatregelen die in het beheerplan zijn vastgelegd zouden kunnen worden overruled door een 'visie'. Het beleid m.b.t. de landelijke doelstellingen is rechtstreeks in strijd met de richtlijn. Zie tevens onder d.

M.b.t de actualisatie van de informatie op het standaardgegevensformulier zijn een aantal artikelen toegevoegd om richtlijnconformiteit te bewerkstelligen: artikelen 1.8, vierde lid, letter j., 1.9, derde lid.

- f. het rijksbeleid gericht op een goed functioneren van de ecosystemen in de onderscheiden natuurgebieden speciale beschermingszones, gebieden van communautair belang en de ecologische hoofdstructuur, in onderlinge samenhang;
- g. de samenhang tussen het rijksbeleid met het oog op het behoud, en duurzaam beheer en benutting van de biologische diversiteit en het beleid en de verantwoordelijkheden van andere overheden op dat terrein.

Van belang is om hier, in verband met onze toevoeging, even stil te staan bij de derde overweging van de Habitatrichtlijn:

“Overwegende dat deze richtlijn bijdraagt tot het algemene doel van een duurzame ontwikkeling, aangezien zij tot hoofddoel heeft, met inachtneming van de vereisten op economisch, sociaal, cultureel en regionaal gebied, het behoud van de biologische diversiteit te bevorderen; dat het behoud van deze biologische diversiteit in bepaalde gevallen de instandhouding en ook de aanmoediging van menselijke activiteiten kan vereisen”.

Door de overheid en belangenorganisaties wordt het begrip benutting buitengesloten. Zo is agrarische benutting van heidevelden beëindigd, met alle gevolgen vandien: de heide vergrast middels een 'natuurlijk' proces en zal uiteindelijk overgaan in bos. Een paar verdwaalde koeien van uitheemse afkomst vormen daartegen geen remedie.

In vrijwel alle SBZ's en GCB's worden agrarische activiteiten onmogelijk gemaakt c.q. beëindigd, zelfs wanneer sprake is van een duidelijk functie m.b.t. soorten zoals opgenomen op het standaardgegevensformulier.

- 4. De natuurvisie biedt, in de vorm van rode lijsten, inzicht in de met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende inheemse diersoorten en plantensoorten die van nature in Nederland voorkomen. waarvoor in meer of mindere mate het risico bestaat dat ze van het Nederlandse grondgebied verdwijnen.
- 5. De ruimtelijke aspecten van de natuurvisie kunnen in plaats van in de natuurvisie worden opgenomen in een andere rijkvisie.

Waarom is dit nodig? kan er in andere visies niet gewoon verwezen worden

naar de ruimtelijke aspecten van de Natuurvisie?

6. Onze Minister draagt zorg voor actualisatie van de natuurvisie en stelt zonodig een nieuwe visie of wijzigingen van onderdelen van de visie vast.
7. Onze Minister zendt de vastgestelde natuurvisie en vastgestelde wijzigingen van de visie aan de Staten-Generaal en draagt zorg voor publicatie van de visie en wijzigingen in de Staatscourant.
8. Onze Minister stelt de natuurvisie en wijzigingen daarvan vast in overeenstemming met Onze Minister van Infrastructuur en Milieu, voor zover deze betrekking hebben op aangelegenheden die tot de verantwoordelijkheid van Onze Minister van Infrastructuur behoren.

Artikel 1.7

1. Provinciale Staten dragen zorg voor de vaststelling en uitvoering van een samenhangend beleid gericht op het behoud en duurzaam beheer van de biologische diversiteit in hun provincie.
2. In het beleid, bedoeld in het eerste lid, gaat bijzondere aandacht uit naar [de verplichtingen ten opzichte van](#) natuurlijke habitats, de habitats van soorten en de soorten, genoemd in onderscheidenlijk de bijlagen I, II en IV bij de Habitatrichtlijn, naar [de habitats](#) van vogelsoorten genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn en naar de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten [als bedoeld in artikel 4, tweede lid van de vogelrichtlijn, en de vogelsoorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn](#).
3. Bij de zorg, bedoeld in het eerste lid, gaat tevens aandacht uit naar niet in de bijlagen van de Habitatrichtlijn genoemde inheemse soorten, in het bijzonder naar soorten van de "rode lijsten".
4. Bij de zorg, bedoeld in het eerste lid, gaat tevens bijzondere aandacht uit naar de aansluiting van doelstellingen en maatregelen in de ecologische hoofdstructuur bij de doelstellingen en maatregelen die het gevolg zijn van verplichtingen inzake de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Artikel 1.8

1. Onze Minister ziet toe op de staat van instandhouding van de in artikel 1.67, tweede lid, bedoelde habitats en soorten.
2. [Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de verstrekking van gegevens door gedeputeerde staten van de provincies aan Onze Minister over de maatregelen die zijn getroffen ter uitvoering van het in artikel 1.6, eerste lid, bedoelde beleid en de effecten daarvan voor de in artikel 1.6, tweede lid, bedoelde habitats en soorten.](#)

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt de instelling geregeld van een onafhankelijk Nationaal Instituut Natuurgegevens ter uitvoering van permanente monitoring zoals voortvloeit uit artikel 11 van de Habitatrichtlijn.
3. Onze Minister kent aan de Nationaal Instituut Natuurgegevens tenminste de volgende taken toe:
 - a. het verzamelen van gegevens omtrent de actuele toestand van de habitats en soorten genoemd in artikel 1.6, tweede lid, van deze wet.
 - b. het inrichten van een database met de meest actuele gegevens en deze beschikbaar maken voor openbare consultatie. De inzichtelijkheid van de gegevens moet in ieder geval zijn gegarandeerd per:
 - speciale beschermingszone c.q. gebied van communautair belang,
 - kilometerhok,
 - habitatype (c.f. bijlage I, Habitatrichtlijn),
 - habitat van soorten (c.f. bijlage II, Habitatrichtlijn),
 - soort (c.f. bijlage IV, Habitatrichtlijn en artikel 1, Vogelrichtlijn);
 - c. het op basis van haar bevindingen in de onder letter b genoemde gebieden de noodzaak en omvang te bepalen van te nemen maatregelen ingevolge de verplichtingen van artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn.
 - d. het verzamelen van gegevens met betrekking tot inheemse soorten anders dan genoemd in de bijlage IV bij de Habitatrichtlijn.
4. Onze Minister kent aan de Nationaal Instituut Natuurgegevens de volgende bevoegdheden toe:
 - a. controle op de deskundigheid van onder haar gezag werkende onderzoekers;
 - b. controle op de validiteit van door derden aangeleverde gegevens;
 - c. het vaststellen van kwaliteitseisen waaraan onderzoeksmethoden en meetmethoden moeten voldoen;
 - d. zelfstandig danwel door middel van opdrachten aan derden inventarisaties uit te voeren;
 - e. eigenaren, gebruikers, terreinbeherende instanties of organisaties opdracht te geven tot het uitvoeren van inventarisaties, danwel onverkort medewerking te verlenen aan door en/of op gezag van de Nationaal Instituut Natuurgegevens uit te voeren inventarisaties;
 - f. het verstrekken van advies aan het bevoegd gezag als voortvloeisel van haar taak als omschreven in lid 3, onderdeel c, van dit artikel;
 - g. het verstrekken van advies aan het bevoegd gezag inzake de kwalitatieve uitvoering van passende beoordelingen zoals vereist onder artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn;
 - h. het verstrekken van advies aan Onze Minister c.q. het bevoegd gezag met betrekking tot de prioritering van maatregelen in de speciale beschermingszones en gebieden van communautair belang;

- i. het op basis van haar bevindingen in de speciale beschermingszones en gebieden van communautair belang doen van voorstellen aan Onze Minister ter aanpassing/wijziging van de informatie op het standaardgegevensformulier.
 - j. het verstrekken van advies aan Onze Minister met betrekking tot de samenstelling van de z.g. "rode lijsten" van bedreigde inheemse soorten.
5. Het advies van het Nationaal Instituut Natuurgegevens wordt openbaar gemaakt.

Een onafhankelijke, wettelijk verankerde monitoring van de toestand in de gebieden is van vitaal belang voor een juiste uitvoering van de richtlijnen. Jurisprudentie van het Hof laat hierover geen twijfel bestaan. De monitoring gegevens zijn met name van belang om de noodzaak en proportionaliteit van maatregelen te kunnen bepalen. Zie ook EHvJ zaak C-183/05, rechtsoverweging 48

Artikel 1.9 Het Standaardgegevensformulier

1. Het standaardgegevensformulier van elke speciale beschermingszone c.q. gebied van communautair belang bevat de ecologische gegevens van de habitattypen en de habitats van soorten waarop de instandhoudingsdoelstellingen en instandhoudingsmaatregelen zijn gebaseerd.
2. Het standaardgegevensformulier wordt gelezen in samenhang met het Gebiedendocument waarin is opgenomen welke habitattypen en habitats van soorten de aanleiding hebben gevormd voor de selectie van de gebieden.
3. Onze Minister dient een verzoek in bij de Europese Commissie om op basis van wetenschappelijk ecologische rapportage wijziging van de informatie op het standaardgegevensformulier toe te staan.

De informatie op het standaardgegevensformulier vormt de enige juridisch geborgde grondslag voor het vaststellen van instandhoudingsmaatregelen. Zowel het Europese Hof van Justitie als de Europese Commissie laten daarover geen twijfel bestaan. Voor elementen die niet op het formulier zijn opgenomen gelden geen richtlijnverplichtingen.

§1.3. Verslaglegging (weg met alle geheimzinnigheid en onduidelijkheid)

Artikel 1.10 Verslag ex art. 9 Vogelrichtlijn

1. Onze Minister zendt de Commissie jaarlijks een verslag toe over de toepassing van artikel 9, de leden 1 en 2, van de Vogelrichtlijn.
2. Het verslag wordt openbaar gemaakt.

Artikel 1.11 Verslag ex art. 16 Habitatrichtlijn

1. Onze Minister zendt de Commissie, ter uitvoering van artikel 16, tweede en derde lid, van de Habitatrichtlijn, om de twee jaar een verslag toe over de op grond van artikel 5.9 toegestane ontheffingen. In het verslag wordt het volgende vermeld:
 - a. voor welke soorten en om welke reden de afwijking is toegestaan, met inbegrip van de aard van het risico, met in voorkomend geval een opgave van de alternatieve oplossingen die niet zijn gekozen en van de gebruikte wetenschappelijke gegevens;
 - b. welke middelen, inrichtingen of methoden mogen worden gebruikt voor het vangen of doden en om welke redenen;
 - c. waar en wanneer dergelijke afwijkingen worden toegestaan;
 - d. welke autoriteit de bevoegdheid heeft om te verklaren en te controleren dat aan de desbetreffende voorwaarden is voldaan en om te beslissen welke middelen, inrichtingen of methoden mogen worden gebruikt, door welke diensten en binnen welke grenzen, en wie met de uitvoering belast zijn;
 - e. welke controlemaatregelen er zijn genomen en welke resultaten er zijn verkregen.
2. Het verslag wordt openbaar gemaakt.

Artikel 1.12 Verslag ex art. 17 Habitatrichtlijn

1. Na afloop van de in artikel 23 van de Habitatrichtlijn bedoelde periode stelt Onze Minister om de zes jaar een verslag op over de toepassing van de in het kader van deze richtlijn genomen maatregelen. Dat verslag bevat met name informatie over:
 - a. de in artikel 6, lid 1, bedoelde instandhoudingsmaatregelen,
 - b. een beoordeling van het effect van die maatregelen op de staat van instandhouding van de typen natuurlijke habitats van bijlage I en de soorten van bijlage II en,
 - c. de voornaamste resultaten van het in artikel 11 bedoelde toezicht.
2. Het verslag wordt in een redactie conform het door het comité opgestelde model aan de Commissie toegezonden en openbaar gemaakt.

Artikel 1.13 Verslag Natura2000-gebieden

1. Gedeputeerde Staten stellen, in het kader van de uitvoering van het beheerplan, om de drie jaar voor elk in hun provincie gelegen speciale beschermingszone of gebied van communautair belang een verslag op over de ecologische toestand. Dat verslag bevat met name informatie over:
 - a. de in artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn bedoelde instandhoudingsmaatregelen,

- b. de in artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn bedoelde maatregelen ter voorkoming van achteruitgang van de kwaliteit van de habitattypen en habitats van soorten,
 - c. de ter uitvoering van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn bij het realiseren van plannen en projecten voorgeschreven mitigerende maatregelen en,
 - d. een beoordeling van het effect van de maatregelen onder de letters a., b. en c. van dit lid op de staat van instandhouding van de typen natuurlijke habitats van bijlage I en de soorten van bijlage II, gezien in het licht van de richtlijnverplichtingen zoals volgen uit de gegevens van het SDF.
2. Gedeputeerde staten vragen het advies van het Nationaal Instituut Natuurgegevens bij het opstellen van het verslag.
 3. Het verslag wordt openbaar gemaakt.

Met name opstellen en openbaar maken van dit verslag is van groot maatschappelijk belang. Duizenden bedrijven en individuele burgers worden "getroffen" door de richtlijnmaatregelen, en zijn zeer benieuwd naar het effect van alle door hen geaccepteerde beperkingen.

§1.4. Beschermingsmaatregelen algemeen

Artikel 1.14

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en planten en voor **Natura-2000-gebieden speciale beschermingszones of gebieden van communautair belang**.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten of voor een **Natura-2000-gebieden speciale beschermingszone of een gebied van communautair belang**:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of,
 - c. voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
3. Het tweede lid is niet van toepassing op een handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Artikel 1.15

1. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat een programma wordt vastgesteld dat tot doel heeft:
 - a. de belasting van natuurwaarden van **Natura 2000-gebieden speciale beschermingszones, gebieden van communautair belang en gebieden behorend tot de ecologische hoofdstructuur** door bij deze regeling aangewezen factoren te verminderen met het oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van die gebieden;
 - b. de staat van instandhouding van in het wild voorkomende diersoorten of plantensoorten te verbeteren.
2. Een regeling als bedoeld in het eerste lid bevat in elk geval:
 - a. de aanwijzing van één of meer bestuursorganen die het programma vaststellen, en regelt de betrokkenheid van andere bestuursorganen die het mede aangaat;
 - b. regels over de inhoud van het programma, waaronder de opname van maatregelen in het programma die **tot doel hebben** de belasting van natuurwaarden verminderen, onderscheidenlijk de staat van instandhouding van in het wild voorkomende diersoorten of plantensoorten verbeteren, de geldigheidsduur van het programma, de voorwaarden waaronder het programma tussentijds kan worden gewijzigd, **de onafhankelijke wetenschappelijke toetsing van de effectiviteit van de maatregelen**, de vervanging van in het programma opgenomen maatregelen door andere maatregelen en de verwijdering van maatregelen uit het programma.
3. Provinciale staten kunnen voor het bereiken van de in het eerste lid genoemde doelen een programma vaststellen dat van toepassing is in de provincie. Zij betrekken de bestuursorganen die het programma mede aangaat.
4. De artikelen 2.7, eerste lid, en 2.8, eerste lid, van deze wet zijn van toepassing bij de vaststelling van het programma als bedoeld in het eerste en derde lid, onderscheidenlijk de afzonderlijke onderdelen daarvan.

Objectieve toetsing van de te verwachten effecten van de generieke maatregelen is en blijft noodzakelijk, omdat een programma niet anders is te kwalificeren dan als plan of project in de zin van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. Een GGOR kan verstrekkende gevolgen hebben!!

5. De in het programma omschreven maatregelen die betrekking hebben op speciale beschermingszones maken onderdeel uit van het beheerplan voor deze zones.
6. De daartoe bevoegde bestuursorganen dragen zorg voor **een tijdige** uitvoering van de in een programma als bedoeld in het eerste en derde lid opgenomen maatregelen, **voor zover zij met het opnemen van die maatregelen hebben ingestemd. (vrijheid blijheid? nee toch zeker)**

HOOFDSTUK 2. GEBIEDEN

§2.1. Gebieden en instandhoudingsdoelstellingen

Artikel 2.1

1. Onze Minister wijst gebieden aan als speciale beschermingszones ter uitvoering van de artikelen 3, tweede lid, onderdeel a, en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn en artikel 4, vierde lid, van de Habitatrichtlijn. De speciale beschermingszones worden aangeduid als 'Natura 2000-gebied'.

De ingevolge de richtlijnen noodzakelijke aanpassing van dit lid is verwoord in de onderstaande leden 1 - 4

1. Onze Minister selecteert gebieden die in aanmerking komen voor plaatsing op de lijst van gebieden van communautair belang met inachtneming van het gestelde in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn.
2. Onze Minister doet een verzoek aan de Europese Commissie tot plaatsing van gebieden als bedoeld in het eerste lid op de lijst van gebieden van communautair belang ter uitvoering van artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn.
3. Onze Minister wijst gebieden aan als speciale beschermingszone ter uitvoering van de artikelen 3, tweede lid, onderdeel a, en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn, en doet hiervan melding bij de Europese Commissie.
4. Onze Minister wijst gebieden van communautair belang aan als speciale beschermingszone ter uitvoering van artikel 4, vierde lid, van de Habitatrichtlijn.
5. Ingeval een gebied geheel of gedeeltelijk wordt beheerd door één van Onze andere Ministers, neemt Onze Minister een besluit als bedoeld in het eerste derde en vierde lid in overeenstemming met die andere Minister.
6. Bij een besluit als bedoeld in het eerste derde en vierde lid wordt als bijlage een kaart opgenomen waarop de begrenzing van het desbetreffende gebied nauwkeurig is aangegeven, overeenkomstig de begrenzing op de kaart als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn, of als de kaart die onderdeel uitmaakt van de melding aan de Europese Commissie van aanwijzing van een gebied als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn.

De hierboven aangeduide kaarten zijn de enige met rechtsgeldigheid. De bij de concept-(aanwijzings)besluiten gevoegde kaarten vertonen in zeer veel gevallen aanmerkelijke uitbreidingen van de begrenzing. Deze zijn, op enkele uitzonderingen na, niet geaccordeerd door de Commissie.

7. Een besluit als bedoeld in het derde en vierde lid bevat, met uitsluiting van andere doelstellingen en met als uitgangspunt de informatie zoals in 2004 is verstrekt op het standaardgegevensformulier, de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied ten aanzien van:

- a. de leefgebieden voor vogelsoorten, voorzover nodig ter uitvoering van de Vogelrichtlijn, of
- b. de natuurlijke habitats en de habitats voor soorten, voor zover nodig ter uitvoering van de Habitatrichtlijn.

Verwijzing naar de "nulmeting" van het standaardgegevensformulier (dd. 2004) is van essentieel belang om te voorzien in een toetsbaar uitgangspunt.

- 8. Op de voorbereiding van een besluit tot aanwijzing als bedoeld in het derde en vierde lid, is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.
- 9. Onze Minister draagt, mede in het licht onder van de toepassing van artikel 1.9, derde lid, zorg voor de actualisatie van de gegevens die ten grondslag liggen aan de besluiten, bedoeld in het derde en vierde lid.
- 10. Onze Minister kan, onder toestemming van de Europese Commissie, een besluit als bedoeld in het derde en vierde lid geheel of gedeeltelijk intrekken of wijzigen, al dan niet met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Bij een besluit tot gedeeltelijke intrekking of wijziging kan wordt als bijlage een kaart worden opgenomen waarop de begrenzing van het desbetreffende gebied nauwkeurig is aangegeven.

De richtlijn kent de minister geen zelfstandige wijzigingsbevoegdheid toe; daarvoor geldt een door de Commissie vastgestelde procedure. Op een wijzigingsbesluit is in verband met het kenbaarheidsvereiste en het rechtszekerheidsvereiste, zoals vastgesteld door het Hof van Justitie, een Awb 3.4 procedure vereist.

§2.2. Instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen

Artikel 2.2

- 1. Gedeputeerde staten dragen ervoor zorg dat in voor de hun provincie gelegen speciale beschermingszones instandhoudingsmaatregelen als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn worden getroffen die beantwoorden aan de ecologische vereisten van de typen natuurlijke habitats van bijlage I en de soorten van bijlage II van deze richtlijn die in dat gebied voorkomen. en de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onderdelen b, c en d, en 4, eerste lid, eerste volzin, en tweede lid, van de Vogelrichtlijn worden getroffen die nodig zijn voor Natura 2000-gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen.
- 2. Gedeputeerde staten winnen het advies in van het Nationaal Instituut Natuurgegevens met betrekking tot de aard en omvang van de te nemen ecologische maatregelen.
- 3. Gedeputeerde staten sluiten met eigenaren en gebruikers van de speciale beschermingszones of gebieden van communautair belang overeenkomsten, waarin hun verplichtingen met betrekking tot de aard en de omvang van de

maatregelen, als bedoeld in het eerste lid, worden vastgelegd onder toepassing van artikel 1.2, derde lid, van deze wet.

4. Gedeputeerde staten dragen ervoor zorg dat voor de in hun provincie gelegen speciale beschermingszones en gebieden van communautair belang passende maatregelen als bedoeld in de artikelen 6, tweede lid, en 7, van de Habitatrichtlijn worden getroffen teneinde te voorkomen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied niet verslechtert en er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones en gebieden van communautair belang zijn aangewezen voor zover die factoren, gelet op de doelstellingen van deze richtlijn, een significant effect zouden kunnen hebben. die nodig zijn voor Natura 2000-gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen.

De tekst van artikel 2.2 is gewijzigd conform de richtlijnen.

Artikel 2.3

1. Gedeputeerde staten van de provincie waarin een speciale beschermingszone Natura 2000-gebied is gelegen, stellen met inachtneming van het vijfde lid, voor dat gebied een beheerplan vast. Op de voorbereiding van een besluit tot vaststelling als bedoeld in de eerste volzin is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.
2. Tot de inhoud van het beheerplan behoort in elk geval een beschrijving van de voor het Natura 2000-gebied de zone, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, nodige:
 - a. instandhoudingsmaatregelen, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, van deze wet 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn en de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onderdelen b, c en d, en 4, eerste lid, eerste volzin, en tweede lid, van de Vogelrichtlijn;
 - b. passende maatregelen, bedoeld in artikel 2.2, vierde lid, van deze wet, voorzover in dergelijke maatregelen is voorzien bij de vaststelling van het beheerplan. 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn.
 - c. een beschrijving en vaststelling daarnaast van projecten of plannen, ter uitvoering van het geheel aan maatregelen welke noodzakelijk zijn om,
 - in voorkomende gevallen, habitattypen of habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen,
 - kleinschalig (periodiek) en grootschalig (incidenteel) beheer van habitattypen of habitats van soorten uit te voeren,
 - d. een beschrijving van in de zone te treffen maatregelen die voortvloeien uit een programma zoals bedoeld in artikel 1.15, of onderdelen daarvan.
 - e. de vaststelling op welke wijze en in welke mate bestuursorganen, eigenaren, terreinbeherende organisaties en gebruikers verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de maatregelen als bedoeld in de onderdelen

a tot en met d. De overeenkomsten zoals bedoeld in artikel 2.2, derde lid, maken hiervan deel uit.

3. De daartoe bevoegde bestuursorganen, **eigenaren, terreinbeherende organisaties en gebruikers** dragen zorg voor een tijdige uitvoering van de door hen te treffen, in het beheerplan opgenomen maatregelen, **voor zover zij met het opnemen van die maatregelen hebben ingestemd (nee toch zeker)**
4. Een beheerplan maakt onlosmakelijk en zelfstandig deel uit van het ter plaatse geldende bestemmingsplan.
5. Artikel 2.8, eerste lid, van deze wet is van toepassing op het beheerplan onderscheidenlijk de afzonderlijke onderdelen daarvan.

Ook een beheerplan valt onder het richtlijnbegrip 'plan of project', waarop artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn van toepassing is.

6. Een beheerplan wordt telkens vastgesteld voor een tijdvak van ten hoogste zes jaar. Na verloop van het tijdvak kan het tijdvak eenmaal met ten hoogste zes jaar worden verlengd. Het eerste beheerplan wordt vastgesteld uiterlijk drie jaar na dagtekening van het besluit tot aanwijzing van het gebied als speciale beschermingszone.
5. **In plaats van in het beheerplan kunnen de maatregelen, bedoeld in het tweede lid, tezamen worden beschreven in een ander plan, in een programma of een visie, dat, onderscheidenlijk die geheel of mede betrekking heeft op het desbetreffende Natura 2000-gebied. Ingeval het plan, het programma of de visie wordt vastgesteld door een ander bevoegd gezag, geschiedt de beschrijving van de maatregelen niet dan na instemming van de gedeputeerde staten, bedoeld in het eerste lid. Verwijzingen naar het beheerplan voor het desbetreffende gebied in deze wet en de daarop berustende bepalingen worden gelezen als verwijzingen naar het plan, het programma of de visie, bedoeld in de eerste volzin.**

Elk (overleg over een) beheerplan is volslagen nutteloos, in strijd met de rechtszekerheid en kenbaarheid, en het nuttig effect van de richtlijn, als er door middel van programma's en visies op zou kunnen worden ingebroken. Zie ook het commentaar onder artikel 1.5, derde lid, voormalig onderdeel e. De relatie tussen het programma en het beheerplan is voorzien in artikel 1.14, vijfde lid en artikel 2.3, tweede lid, onderdeel d.

7. De gedeputeerde staten, bedoeld in het eerste lid, kunnen een beheerplan wijzigen gedurende het tijdvak waarvoor het is vastgesteld. Bij een wijziging en bij een verlenging van het tijdvak als bedoeld in het **vierde zesde** lid **behoeven zij geen toepassing te geven aan** is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht **van toepassing**.

De oorspronkelijke formulering zou inhouden dat het beheerplan wordt vastgesteld en bij wijze van spreken twee maanden later door GS kan worden gewijzigd, waarbij iedereen het nakijken heeft. Dit is een ontoelaatbare aanslag op rechtsbescherming, rechtzekerheid en

kenbaarheid, en staat op gespannen voet met het correct uitvoeren van Europees recht in het algemeen en van de richtlijnverplichtingen in het bijzonder.

Artikel 2.4

1. Gedeputeerde staten kunnen, indien dat nodig is voor een **Natura 2000-gebied speciale beschermingszone of gebied van communautair belang**, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, aan degene die in hun provincie een activiteit verricht of het voornemen daartoe heeft, een verplichting opleggen om **informatie over de activiteit te verstrekken**.
2. Indien Gedeputeerde staten vaststellen dat er sprake is van een oorzakelijk verband, of een vermoeden daartoe, tussen de in het eerste lid bedoelde activiteit of het voornemen daartoe en de noodzaak tot het nemen van maatregelen kunnen zij een verplichting opleggen om:
 - a. de nodige preventieve of herstelmaatregelen te treffen;
 - b. de activiteit overeenkomstig daarbij gegeven voorschriften uit te voeren, of om deze niet uit te voeren of te staken;
 - c. **informatie over de activiteit te verstrekken**.
3. Gedeputeerde staten stellen belanghebbenden in de gelegenheid hun zienswijze uit te brengen over een voornemen tot het opleggen van een verplichting als bedoeld in het eerste lid, tenzij de bescherming van de natuurwaarden het opleggen van een verplichting terstond noodzakelijk maakt. Een opgelegde verplichting hoeft niet eerst op schrift te worden gesteld, ingeval in het belang van de bescherming van een **Natura 2000-gebied speciale beschermingszone of gebied van communautair belang** een onverwijlde tenuitvoerlegging van de verplichting noodzakelijk is. In dat geval zorgen gedeputeerde staten alsnog zo spoedig mogelijk voor de opschriftstelling en bekendmaking.
4. Provinciale staten kunnen een verplichting als bedoeld in het eerste **en tweede** lid bij verordening voor een categorie van gevallen voorschrijven. **Het eerste en tweede lid zijn dan ten aanzien van de gevallen, behorende tot die categorie, niet van toepassing.**

Alles simpleweg kanaliseren via GS

5. Het is verboden te handelen in strijd met een verplichting als bedoeld in het **eerste en vierde derde** lid.
5. **Het eerste lid is niet van toepassing op een project als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid. , tenzij voor dat project krachtens artikel 2.9, eerste, tweede of derde lid, geen vergunningplicht geldt.**

Dit lid is overbodig, zie bovendien ons commentaar op artikel 2.9.

Artikel 2.5

1. Gedeputeerde staten kunnen de toegang tot een geheel of gedeeltelijk in hun provincie gelegen Natura 2000-gebied speciale beschermingszone of gebied van communautair belang of een in hun provincie gelegen gedeelte van een Natura 2000-gebied, verbieden of beperken, indien dat nodig is gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied.
2. Een verbod of beperking als bedoeld in het eerste lid geldt niet voor degene die krachtens een zakelijk of persoonlijk recht het genot heeft van een in het gebied gelegen onroerende zaak, voor zover dat genot daardoor zou worden beperkt.
3. Het is verboden in strijd te handelen met een krachtens het eerste lid gesteld verbod of opgelegde beperking.

Artikel 2.6

1. Gedeputeerde staten kunnen in hun provincie feitelijke handelingen verrichten of laten verrichten, indien dat nodig is gelet op de maatregelen zoals omschreven in artikel 2.2, eerste en vierde lid van deze wet. instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied.
2. Gedeputeerde staten kunnen in hun provincie in en rondom speciale beschermingszones en gebieden van communautair belang een Natura 2000-gebied de nodige kentekenen laten aanbrengen die de aanwijzing status van dat gebied en de rechtsgevolgen daarvan kenbaar maken.
3. De eigenaar en degene die een zakelijk of persoonlijk gebruiksrecht heeft met betrekking tot de desbetreffende onroerende zaak gedogen het verrichten van handelingen als bedoeld in het eerste en tweede lid.
4. Gedeputeerde staten gaan niet over tot het verrichten van handelingen als bedoeld in het eerste en tweede lid, dan nadat zij de rechthebbenden, bedoeld in het derde lid, het voornemen daartoe schriftelijk hebben medegedeeld en, behoudens onverwijlde noodzaak, na de mededeling ten minste vier weken zijn verstreken.

§2.3. Passende beoordeling van plannen en projecten

Artikel 2.7

1. Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan artikel 2.8.

De verantwoordelijkheid voor richtlijngebieden ligt bij GS en dient niet te worden overgeheveld naar afdelingen 'geel en groen' van gemeenten of

andere bestuursorganen. Daarmee verdwijnt elk overzicht en komt het effect utile van de richtlijnen in gevaar.

1. Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een plan of project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het kleinschalige beheer van een speciale beschermingszone of gebied van communautair belang Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor een dergelijk gebied Natura 2000-gebied.
2. Gedeputeerde staten verlenen een vergunning als bedoeld in het tweede lid uitsluitend indien is voldaan aan artikel 2.8.
4. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, is niet van toepassing op projecten waarop het verbod, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel j, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing is.
5. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, is niet van toepassing op projecten ten aanzien waarvan bij of krachtens enige wettelijke bepaling een besluit is vereist, indien bij of krachtens die wet is bepaald dat dat besluit uitsluitend wordt vastgesteld indien is voldaan aan artikel 2.8.

Door vanuit de Wet natuur, een lex specialis, verplichtingen en toetsingsprocedures bij ander bevoegd gezag onder te brengen dan bij GS, zoals het geval is in de leden vier en vijf, wordt parallele wetgeving geschapen waartegen het Europese Hof nadrukkelijk stelling heeft genomen. De leden vier en vijf dienen naar onze mening te worden geschrapt. Parallele wetgeving ondergraaft de noodzakelijke centrale en coördinerende rol van GS. Deze stellen het beheerplan vast en zien toe op een adequate uitvoering daarvan. Het is danook niet meer dan logisch en efficiënt dat, op het moment dat sprake is van mogelijk significant negatieve effecten en de noodzaak tot het nemen van compenserende maatregelen, GS het procedurele voortouw neemt en daarbij dergelijke maatregelen coördineert, accordeert en kanaliseert naar de Minister. Artikel 2.8 is door IQuatro overeenkomstig aangepast.

Artikel 2.8

1. Voor een plan of een project als bedoeld in artikel 2.7, eerste en tweede lid, maakt het bestuursorgaan onderscheidenlijk de initiatiefnemer, een passende beoordeling van de gevolgen voor de speciale beschermingszone of gebied van communautair belang het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied. Deze passende beoordeling als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn heeft uitsluitend betrekking op de habitattypen en habitats van soorten die de aanleiding zijn geweest voor de selectie van het betreffende gebied.

De toevoeging van de laatste volzin zou naar onze mening essentieel zijn.

Ze verwoordt niet alleen de opvatting van IQuatro, ook de Commissie heeft zich in dergelijke bewoordingen uitgelaten. De toepassing van een dergelijke interpretatie van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn zou de "speelruimte" opleveren die een hele serie ministers vergeefs gezocht heeft; een passende beoordeling zou slechts nodig zijn voor ongeveer éénderde van de elementen in de gebieden. De houdbaarheid van deze interpretatie is echter nooit door het Hof getoetst. Het verdient naar onze mening aanbeveling dit alsnog spoedig te bewerkstelligen.

2. In afwijking van het eerste lid hoeft geen passende beoordeling te worden gemaakt, ingeval het plan of het project een herhaling of voortzetting is van een ander plan, onderscheidenlijk project, of deel uitmaakt van een ander plan, voor zover voor dat andere plan of project een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van dat plan of project.

WAAR IS HET KOKKELVISSERIJ-ARREST GEBLEVEN? Dit lid is strijdig met dat arrest en met de richtlijn

2. Het bestuursorgaan stelt het plan uitsluitend vast, en gGedeputeerde staten verlenen voor het plan of project uitsluitend een vergunning, indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het of project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.
3. In afwijking van het derde tweede lid kan, ondanks het feit dat uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, het plan worden vastgesteld, onderscheidenlijk de vergunning worden verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
 - b. het plan of het project is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en
 - c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.
4. Ingeval het plan of het project significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied speciale beschermingszone of gebied van communautair belang, geldt, in afwijking van het vierde lid, onderdeel b, de voorwaarde dat de realisatie van het plan of het project nodig is vanwege:
 - a. argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of
 - b. andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Commissie van de Europese Gemeenschappen.
5. Een advies aan de Europese Commissie als bedoeld in het vijfde vierde lid,

onderdeel b, wordt door Onze Minister gevraagd. **Het bestuursorgaan, onderscheidenlijk Gedeputeerde staten** doen daartoe een verzoek aan Onze Minister.

6. Compenserende maatregelen als bedoeld in het **vierde derde** lid, onderdeel c, maken, onderscheidenlijk de verplichting om deze maatregelen te treffen maakt onderdeel uit van het plan **of project. onderscheidenlijk de vergunning. Het bestuursorgaan dat het plan vaststelt, onderscheidenlijk de vergunning verleent**
7. Gedeputeerde staten stellen bij het verlenen van de vergunning de aan het plan of project verbonden compenserende maatregelen vast en doen hiervan **melding, meldt de compenserende maatregelen** aan Onze Minister, die de Europese Commissie van de maatregelen op de hoogte stelt.
8. Compenserende maatregelen dienen hun beslag te hebben gekregen alvorens aanvang kan worden gemaakt met de uitvoering van overige delen van het plan of project.

Aangetekend hierbij dient te worden dat (uitvoering van) compenserende maatregelen normaliter binnen de begrenzing van de gebieden moet(en) plaatsvinden.

8. Ingeval een compenserende maatregel voorziet in de ontwikkeling of verbetering van natuurlijke habitats of habitats voor soorten buiten een Natura 2000-gebied, draagt Onze Minister ervoor zorg dat deze leefgebieden of habitats een Natura 2000-gebied, of een onderdeel van een Natura 2000-gebied worden.

Zie voor de wijziging van dit lid de leden 9 en 10

9. Ingeval een compenserende maatregel voorziet in de ontwikkeling of verbetering van natuurlijke habitats of habitats voor soorten van de bijlagen II buiten een speciale beschermingszone of gebied van communautair belang, vraagt Onze Minister het advies van de Europese Commissie alvorens tot uitvoering van de maatregel wordt overgegaan.
10. Onze Minister vraagt de Europese Commissie de leefgebieden of habitats, bedoeld in het negende lid, op de lijst van gebieden van communautair belang te plaatsen.

Eerst daarna kan de minister dergelijke (onderdelen van) gebieden (geheel volgens de voorgeschreven procedure) aanwijzen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. De Habitatrichtlijn kent de Minister geen zelfstandig bevoegdheid toe tot wijzigen van de begrenzing van gebieden.

12. Ingeval een compenserende maatregel voorziet in de ontwikkeling of verbetering van leefgebieden voor vogels als bedoeld in artikel 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn, buiten een speciale beschermingszone, doet Onze Minister melding van de wijziging van de begrenzing van de zone, onderscheidenlijk de instelling van een nieuwe speciale beschermingszone, aan

de Europese Commissie.

Artikel 2.9

1. Het verbod, bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, is niet van toepassing op projecten die zijn beschreven in en worden gerealiseerd overeenkomstig een beheerplan als bedoeld in artikel 2.3. of een programma als bedoeld in artikel 1.9., indien:
 - a. ten aanzien van het beheerplan of het programma, althans het onderdeel dat betrekking heeft op het project, is voldaan aan de artikelen 2.7 en 2.8, en
 - b. het bestuursorgaan dat het beheerplan of het programma heeft vastgesteld tevens bevoegd is voor de verlening van de vergunning, of, als dat niet het geval is, het beheerplan of het programma is vastgesteld in overeenstemming met het bestuursorgaan dat bevoegd is voor de verlening van de vergunning.

Een beheerplan kan eerst na uitvoering van een passende beoordeling (artikel 2.3, vijfde lid) worden vastgesteld door GS. Deze uitzondering is dus niet relevant en overbodig.

2. Het verbod, bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, is niet van toepassing op projecten, behorende tot door provinciale staten bij verordening aan te wijzen categorieën van projecten, indien ten aanzien van het project is voldaan aan bij of krachtens die verordening gestelde regels. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:
 - a. de wijze waarop een project wordt gerealiseerd;
 - b. de ligging van de locatie waar een project wordt gerealiseerd ten opzichte van een Natura 2000-gebied, een natuurlijke habitat of een habitat van een soort in dat gebied;
 - c. de te verrichten onderzoeken naar de gevolgen van de realisatie van een project voor de natuurlijke kenmerken van het gebied;
 - d. de voor of tijdens de realisatie van een project te treffen maatregelen om te voorkomen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied worden aangetast, en
 - e. de melding van het voornemen een project te realiseren aan een bepaald bestuursorgaan, de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan en de wijze waarop, en de daarbij te overleggen gegevens.

Alle plannen of projecten waarvan m.b.v. een passende beoordeling kan worden vastgesteld dat deze geen significante effecten veroorzaken kunnen per definitie gewoon worden uitgevoerd. Bovendien zit niemand te wachten op een door PS verordende pseudo-passende beoordeling waarmee correcte uitvoering van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn wordt ondergraven.

3. Onder 'significante gevolgen' als bedoeld in artikel 2.7, eerste en tweede lid, worden niet begrepen bij ministeriële regeling aangewezen categorieën van gevolgen van een plan of een project, indien is voldaan aan bij die regeling gestelde regels.

De richtlijn bevat geen mogelijkheden een limiterende lijst van niet-significante gevolgen toe te passen.

4. Op grond van het tweede en het derde lid kunnen uitsluitend categorieën van projecten, onderscheidenlijk gevolgen van plannen of projecten worden aangewezen ten aanzien waarvan op voorhand op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat zij afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen hebben voor een Natura 2000-gebied.

De leden 3 en 4 dienen te vervallen, mede gezien de Opinie en de Advocaat-Generaal en het Arrest van het Hof in zaak C06 / 04.

5. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop wordt vastgesteld of plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben. Deze regels kunnen onder meer betrekking hebben op rekenmodellen, onderzoeksmethoden of meetmethoden waarmee gevolgen kunnen worden bepaald.

Openbare verantwoording over de toetsbaarheid en toepasbaarheid van rekenmodellen enz. wordt met dit lid vermeden zoniet onmogelijk gemaakt. Zie ons voorstel onder artikel 1.7, vierde lid, onderdeel c.

§2.4. Afwijkende bevoegdheden

Artikel 2.109

1. Ingeval een Natura 2000-gebied speciale beschermingszone of gebied van communautair belang geheel of gedeeltelijk wordt beheerd door één van Onze andere Ministers, worden voor dat gebied, onderscheidenlijk dat gedeelte:
 - a. de in artikel 2.2 opgenomen verantwoordelijkheden, voor zover deze het treffen van feitelijke maatregelen of de uitoefening van in andere wetten aan Onze betrokken minister toegekende bevoegdheden (dit heeft nadere precisering) in het gebied of gedeelte van het gebied met zich brengen, en de in artikel 2.3 en 2.6 bedoelde bevoegdheden gedragen, onderscheidenlijk uitgeoefend door:
 - 1°. Onze Minister van Infrastructuur en Milieu, ingeval het gebied, onderscheidenlijk het gedeelte, een oppervlaktewaterlichaam als bedoeld in de Waterwet is, dat op grond van die wet wordt beheerd door het Rijk;
 - 2°. Onze Minister van Defensie ingeval het gebied, onderscheidenlijk het gedeelte een militair terrein is, of

- 3°. Onze Minister ingeval het gebied, onderscheidenlijk het gedeelte, wordt beheerd door één van Onze andere Ministers dan die, bedoeld onder 1° en 2°;
- b. de in artikel 2.5 bedoelde bevoegdheden uitgeoefend door Onze Minister.
2. Onze Ministers nemen op grond van het eerste lid geen besluiten dan na overleg **en overeenstemming** met gedeputeerde staten van de provincies waarin **het Natura 2000-gebied de speciale beschermingszone of het gebied van communautair belang** is gelegen. **, tenzij onverwijlde spoed is geboden. (iedereen heeft toch een mobieltje)**

Omdat GS verantwoordelijk zijn voor uitvoering van het beheerplan is overleg niet voldoende; overeenstemming is noodzakelijk om ongewenste inbreuken te voorkomen.

3. Ingeval een **Natura 2000-gebied speciale beschermingszone of gebied van communautair belang** is gelegen in meer dan één provincie, wordt het beheerplan, bedoeld in artikel 2.3, voor dat gebied vastgesteld door gedeputeerde staten van de provincie waarin **het Natura 2000-gebied de zone of het gebied** grotendeels is gelegen.
4. Gedeputeerde staten nemen op grond van het derde lid geen besluiten dan in overeenstemming met gedeputeerde staten van de provincies waarin **het Natura 2000-gebied de speciale beschermingszone of het gebied van communautair belang** mede is gelegen.
5. Ingeval een **Natura 2000-gebied speciale beschermingszone of gebied van communautair belang** is gelegen in meer dan één provincie, wordt het besluit, bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, niet genomen en wordt de bevoegdheid, bedoeld in artikel 2.6, eerste en tweede lid, niet uitgeoefend dan in overeenstemming met gedeputeerde staten van de provincie waarin **het Natura 2000-gebied de speciale beschermingszone of het gebied van communautair belang** mede is gelegen.

HOOFDSTUK 3. SOORTEN

§3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

Artikel 3.1.1

1. Gedeputeerde staten nemen de nodige maatregelen om voor alle in artikel 1 van de Vogelrichtlijn bedoelde soorten een voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen.

2. Voor de bescherming, de instandhouding en het herstel van biotopen en leefgebieden worden in de volgende maatregelen getroffen:
 - a. onderhoud en ruimtelijke ordening overeenkomstig de ecologische eisen van leefgebieden binnen en buiten de speciale beschermingszones;
 - b. herstel of weer aanleggen van vernietigde biotopen;
 - c. aanleg van biotopen.

Alleen maar verboden opnemen en de verplichtingen overslaan is niet erg netjes als je pretendeert de richtlijnen serieus te nemen.

Artikel 3.1.2

1. Het is verboden, ongeacht de gebruikte methode, opzettelijk vogels te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden om in de natuur eieren van vogels te rapen en deze - zelfs leeg - in bezit te hebben. onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels, met name gedurende de broedperiode, opzettelijk te storen, voor zover een dergelijke storing, gelet op de doelstellingen van de Vogelrichtlijn, van wezenlijke invloed is.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Er dient hier nadrukkelijk gewezen te worden op het feit dat onder opzettelijk tevens voorwaardelijke opzet wordt begrepen. Handelingen die worden verricht in het kader van normal gebruik van de bodem voor landbouw bosbouw en visserijdoeleinden vallen onder de rekwijde van het opzetvereiste in de verbodsbepalingen. Zie hiervoor EHvJ zaken C-103 / 00, C-221 / 04 en C-412 / 85.

Artikel 3.2

1. Het is verboden vogels dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of uit deze vogels verkregen producten te verkopen, te vervoeren voor verkoop, onder zich te hebben voor verkoop of ten verkoop aan te bieden.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing ten aanzien van vogels van vogelsoorten, opgenomen in bijlage III, deel A, bij de Vogelrichtlijn, die overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen, en delen of producten van die vogels.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing ten aanzien van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen vogels van vogelsoorten,

opgenomen in bijlage III, deel B, bij de Vogelrichtlijn, die overeenkomstig het bepaalde bij en krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen, en delen of producten van die vogels.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de verkoop, het vervoer voor verkoop, het onder zich hebben voor verkoop of het ten verkoop aanbieden van **vogels exemplaren** van vogelsoorten, aangewezen op grond van het derde lid, en delen of producten van die vogels.
5. Een vogelsoort wordt op grond van het derde lid uitsluitend aangewezen, indien de handelingen, bedoeld in het eerste lid, uitgevoerd overeenkomstig regels als bedoeld in het vierde lid, er niet toe leiden dat het populatieniveau, de geografische verspreiding of de omvang van de voortplanting van deze soort in gevaar wordt gebracht of kan worden gebracht.
6. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is van overeenkomstige toepassing op het anders dan voor verkoop onder zich hebben van vogels, delen of producten als bedoeld in dat lid.
7. **Het verbod, bedoeld in het eerste, vijfde en zesde lid, is niet van toepassing op vogels, of delen of producten daarvan, waarvan door middel van een bij algemene maatregel van bestuur bepaald merkteken kan worden aangetoond dat deze niet aan de natuur zijn onttrokken.**

Artikel 3.3

1. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 3.1 ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. **Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 3.1 ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel hun nesten, rustplaatsen of eieren.**

Vrijstellingen kunnen niet, omdat dan de richtlijn niet correct kan worden nageleefd; i.c. beoordeling per geval is noodzakelijk. Ontheffing kan wel. Dit commentaar geldt voor alle hierna komende (doorgehaalde) vrijstellingen.

2. Onze Minister kan ontheffing **of vrijstelling** verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 3.2 ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten.
3. Een ontheffing **of een vrijstelling** wordt uitsluitend verleend, indien aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee,

bossen, visserij en wateren;

- 4°. ter bescherming van flora en fauna, waaronder niet wordt verstaan wijziging van ruimtelijke inrichting;

Het ministerie van LNV ziet natuurontwikkeling thans zeer ten onrechte nog steeds als een ontheffingsgrond onder artikel 9 van de Vogelrichtlijn en artikel 16v van de Habitatrichtlijn. Voor deze "truc" wordt de ontheffingsgrond *bescherming flora en fauna* gebruikt.

Lidstaten zijn op grond van bovengenoemde artikelen bevoegd om afwijkingen toe te staan op de strikte beschermingsregimes. Uit de jurisprudentie van het Hof blijkt dat de uitzonderingsgronden in de richtlijnen zeer strict moeten worden geïnterpreteerd (zie onder meer de arresten inzake C-262/85 en C-6/04, ro 111). Derogaties mogen niet de doelstelling van de richtlijn frustreren (zie arrest C-06/04). De lidstaten moeten waarborgen dat elke ingreep die de beschermde soorten raakt, slechts wordt toegestaan op basis van besluiten die steunen op een nauwkeurige motivering en dat er geen andere bevredigende oplossing is, alvorens de lidstaten bevoegd zijn om de verbodsbepalingen toe te staan. Het Hof benadrukt voorts dat als er geen andere bevredigende oplossing is, nog niet betekent dat een uitzondering zonder meer is toegestaan (zie arrest C-76/08). De alternatieven moeten worden beoordeeld in relatie tot de verbodsbepalingen; dit moet worden onderbouwd met objectief verifieerbare factoren zoals wetenschappelijke en technische feiten.

- 5°. voor doeleinden in verband met onderzoek en onderwijs, het uitzetten en herinvoeren van soorten, en voor de met deze doeleinden de daarmee samenhangende teelt, of
- 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
- c. de maatregelen niet onverenigbaar zijn met de doelstellingen van de Vogelrichtlijn leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
4. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:
- a. voor welke soort(en) mag worden afgeweken
- b. welke middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden zijn toegestaan;
- c. onder welke voorwaarden met betrekking tot het risico voor het behoud van de vogelstand en onder welke omstandigheden van tijd en van plaats deze afwijkende maatregelen mogen worden genomen;
- d. welke controles zullen worden uitgevoerd
- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden;

- b. de tijd en plaats waarvoor de vrijstelling of ontheffing geldt, en
 - c. de beperking van het risico voor het behoud van de vogelstand.
5. Bij het tot stand komen van de ontheffing wordt door gedeputeerde staten, onderscheidenlijk Onze Minister een advies gevraagd van het Nationaal Instituut Natuurgegevens
6. De verboden, bedoeld in artikel 3.1, zijn niet van toepassing op handelingen waarop het verbod, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel k, onder 1, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing is.

GS zijn verantwoordelijk voor de verplichtingen en dus ook voor de ontheffingen. Parallele wetgeving is niet gewenst en staat tevens een onafhankelijk oordeel in de weg.

7. De verboden, bedoeld in artikel 3.1, zijn niet van toepassing op handelingen ten aanzien waarvan bij of krachtens enige wettelijke bepaling een besluit is vereist, indien bij of krachtens die wet is bepaald dat het vierde en vijfde lid van overeenkomstige toepassing zijn op dat besluit.

Verwijs in die andere wettelijke bepalingen gewoon naar de Wet natuur, wel zo overzichtelijk. Bovendien: geen parallele wetgeving, zie Arrest C183/05

8. De verboden, bedoeld in artikel 3.1, zijn niet van toepassing op handelingen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel als bedoeld in artikel 2.2.

Onmogelijk lid, de ontheffingsvoorwaarden kunnen niet terzijde worden geschoven. Toepassing van de leden 3 en 4 is zelfs voor instandhoudings-, ecologische en passende maatregelen onontkomelijk. Ten overvloede: uitzonderingsgronden uit de Vogel- en Habitatrichtlijn dienen naar het oordeel van het Hof zeer strikt te worden geïnterpreteerd (zie C262/85 en C06/04)

Artikel 3.4

1. Ingeval het vangen of doden van vogels bij **of krachtens** deze wet is toegestaan, is het verboden vogels:
 - a. te vangen of te doden met middelen, opgenomen in bijlage IV, onderdeel a, bij de Vogelrichtlijn, of met middelen, installaties of methoden voor massaal of niet-selectief vangen of doden van vogels of met middelen, installaties of methoden waardoor een soort plaatselijk kan verdwijnen, en
 - b. te achtervolgen met behulp van vervoermiddelen, opgenomen in bijlage IV, onderdeel b, bij de Vogelrichtlijn, overeenkomstig de daar beschreven wijze.
2. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen en provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer verboden als bedoeld in

het eerste lid. Artikel 3.3, vierde en vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. Onze Minister kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, onder de in bijlage IV, onderdeel b, bij de Vogelrichtlijn opgenomen voorwaarden.

§3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Onze Minister treft, gedeputeerde/provinciale staten treffen, de nodige maatregelen voor de instelling van een systeem van strikte bescherming van de in bijlage IV, bij de Habitatrichtlijn vermelde planten- en diersoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied,
2. Onze Minister stelt, gedeputeerde/provinciale staten stellen, een systeem in van toezicht op het bij toeval vangen en doden van de diersoorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, van de Habitatrichtlijn en treft op basis van de verkregen gegevens de instandhoudingsmaatregelen die nodig zijn om te verzekeren dat het bij toeval vangen en doden geen significante negatieve weerslag heeft op de betrokken soorten.

Ook hier: uitsluitend de verboden en niet de verplichtingen opnemen is niet wat wordt bedoeld met een correcte implementatie.

3. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, opgenomen in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
4. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste derde lid opzettelijk te verstoren.
5. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste derde lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
6. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste derde lid opzettelijk, onopzettelijk dan wel met voorwaardelijke opzet te beschadigen of te vernielen.

Het verbod van dit lid geldt ook voor zowel onopzettelijke als voorwaardelijk opzettelijke beschadiging of vernieling (zie arrest C98/03). De Commissie interpreteert deze bepaling in haar richtsnoer zodanig dat het verbod ziet op de ecologische functionaliteit van de voortplantings- of rustplaatsen. Zie ook ons commentaar onder artikel 3.1.2.

7. Het is verboden planten van soorten, opgenomen in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.6

Het is verboden aan de natuur onttrokken dieren of planten van soorten, opgenomen in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, onder zich te hebben, te vervoeren, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.

Artikel 3.7

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld teneinde ervoor te zorgen dat het aan de natuur onttrekken en de exploitatie van specimens van de in bijlage V bij de Habitatrichtlijn genoemde wilde dier- en plantesoorten verenigbaar zijn met het behoud van die soorten in een gunstige staat van instandhouding. over het aan de natuur onttrekken en de exploitatie van daarbij aangewezen dieren of planten van soorten, opgenomen in bijlage V bij de Habitatrichtlijn, indien dat nodig is voor het behoud of het bereiken van een gunstige staat van instandhouding van die soorten.
 2. De regels, bedoeld in het eerste lid, kunnen in elk geval betrekking hebben op:
 - a. voorschriften betreffende de toegang tot bepaalde terreinen; de toegang tot bepaalde terreinen, waaronder een verbod op toegang
 - b. een tijdelijk of plaatselijk verbod op het onttrekken van specimens aan de natuur en het exploiteren van bepaalde populaties; een verbod om in een bepaalde periode of in een bepaald gebied dieren te onttrekken aan de natuur, of deze te exploiteren;
 - c. voorschriften omtrent de onttrekkingsperioden en/of -wijzen; de wijze van onttrekking aan de natuur
 - d. het bij de onttrekking toepassen van jacht- en visserijregels die beantwoorden aan de eisen van instandhouding;
 - e. een verbod om zonder vergunning dieren of planten aan de natuur te onttrekken;
 - f. voorschriften betreffende het kopen, het verkopen, het te koop aanbieden, het in onder zich hebben en het vervoeren voor verkoop van dieren of planten;
 - f. het in gevangenschap fokken van dieren;
 - g. de kunstmatige vermeerdering van plantensoorten.
 - g. het in gevangenschap fokken van diersoorten alsmede de kunstmatige vermeerdering van plantesoorten onder strikt gecontroleerde omstandigheden om de onttrekking van die soorten aan de natuur te verminderen;
 - h. de beoordeling van het effect van de getroffen maatregelen
- Eerste en tweede lid zijn met de aangebrachte wijzigingen richtlijnconform geworden.**
3. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid, kan, na overleg met provinciale staten van de provincies, worden bepaald dat

provinciale staten regels als bedoeld in dat lid vaststellen, en dat gedeputeerde staten met de uitvoering van bij die maatregel gestelde regels zijn belast.

Artikel 3.8

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van die dieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van die dieren.

Zie onder artikel 3.3, eerste lid

3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 3.6, of van regels, gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van die dieren.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, kan worden bepaald dat voor de daarbij aangewezen regels gedeputeerde staten bevoegd zijn tot het verlenen van ontheffing daarvan, en provinciale staten tot verlening bij verordening van vrijstelling daarvan.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend indien aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden en wateren en andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie en herintroductie van deze soorten, alsmede voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de vrijstelling of ontheffing vast te stellen aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich

te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de vrijstelling of ontheffing vast te stellen aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in zijn natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Zie ons commentaar onder artikel 3.3 m.b.t. de ontheffingsgronden

- 6. Bij het tot stand komen van de ontheffing wordt door gedeputeerde staten, onderscheidenlijk Onze Minister een advies gevraagd van het Nationaal Instituut Natuurgegevens
- 6. De verboden, bedoeld in artikel 3.5, zijn niet van toepassing op handelingen waarop het verbod, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel k, onder 2, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing is.

GS zijn verantwoordelijk voor de verplichtingen en dus ook voor de ontheffingen. Parallele wetgeving is niet gewenst en staat tevens een onafhankelijk oordeel in de weg.

- 7. De verboden, bedoeld in artikel 3.5, zijn niet van toepassing op handelingen ten aanzien waarvan bij of krachtens enige wettelijke bepaling een besluit is vereist, indien bij of krachtens die wet is bepaald dat het derde lid van overeenkomstige toepassing is op het vaststellen van dat besluit.

Geen parallele wetgeving. Nogmaals, zie Arrest C183/05

- 8. De verboden, bedoeld in artikel 3.5, zijn niet van toepassing op handelingen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel als bedoeld in artikel 2.2.

Onmogelijk, de ontheffingsvoorwaarden kunnen niet terzijde worden geschoven. Toepassing van lid 5 is zelfs voor instandhoudings-, ecologische en passende maatregelen onontkomelijk.

Artikel 3.9

- 1. Indien het vangen of doden van dieren van soorten, opgenomen in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn en het aan de natuur onttrekken van dieren van soorten, opgenomen in bijlage V, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn bij of krachtens deze wet is toegestaan, is het verboden deze dieren te vangen of te doden door gebruikmaking van niet-selectieve middelen die de plaatselijke verdwijning of ernstige verstoring van de rust van de populaties van deze soorten tot gevolg kunnen hebben, waartoe in elk geval behoren:
 - a. de middelen, opgenomen in bijlage VI, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn;
 - b. de vervoermiddelen, opgenomen in bijlage VI, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn.
- 2. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen en provinciale staten kunnen

bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer verboden als bedoeld in het eerste lid. Artikel 3.8, vijfde en zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3.10

1. Op in het wild levende dieren van soorten, opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn zijn de artikelen 3.5, eerste, tweede, derde, vierde, vijfde en zesde lid, 3.6, 3.8 en 3.9 van overeenkomstige toepassing.
2. Op in het wild levende planten van soorten, opgenomen in bijlage I bij het Verdrag van Bern zijn de artikelen 3.5, vijfde zevende lid, 3.6 en 3.8 van overeenkomstige toepassing.
3. Op in het wild levende dieren van soorten, opgenomen in bijlage III bij het Verdrag van Bern zijn de artikelen 3.7 en 3.8 van overeenkomstige toepassing.

§3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.11

Artikel 3.11.1

1. Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, of reptielen en insecten opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren.
2. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te verzamelen.
3. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Deze toevoegingen mogen er toch wel als minimale voorwaarden in om deze wet geloofwaardig te maken?

Artikel 3.11.2

1. Artikel 3.11.1 Het eerste lid is niet van toepassing ten aanzien van:
 - a. de zwarte rat (*Rattus rattus*), de bruine rat (*Rattus norvegicus*) en de huismuis (*Mus musculus*);
 - b. verwilderde dieren;
 - c. exoten;
 - d. dieren en planten van soorten, opgenomen in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I en II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn.
2. Artikel 3.8 is van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van het vijfde

lid, **onderdelen a en c**, en met dien verstande dat, in aanvulling op het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met:

- a. het uitvoeren van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en het daarop volgende gebruik van de bouwwerken;
- b. voorkoming van overlast door dieren;
- c. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in landbouw en bosbouw;
- d. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen en bermen en in het kader van natuurbeheer;
- e. het bestendig uitvoeren van activiteiten die samenhangen met de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied en daarin ingepast zijn of inpasbaar zijn, of
- f. het algemeen belang.

Artikel 3.8, lid c moet hier wel bij, omdat GS en PS t.a.v. inheemse soorten, met name die van de rode lijsten, een beschermingsverplichting hebben (zie artikel 1.7, derde lid).

3. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen voor maatregelen en werkzaamheden in het kader van het tweede lid

Omdat onder artikel 3.11.2 geen sprake is van richtlijnsoorten kan ook een vrijstelling worden toegepast.

Artikel 3.11.3

Onze Minister kan bij algemene maatregel van bestuur een verbod instellen op het onttrekken aan de natuur van exemplaren van soorten of hogere taxa, anders dan welke bedoeld in artikel 3.11.1, eerste lid.

Dit lijkt een geschikt en noodzakelijk handvat om b.v. het verzamelen van paddestoelen tegen te gaan.

§3.4. Schadebestrijding en faunabeheer **niet beoordeeld**

§3.5. Jacht **niet beoordeeld**

§3.6. Middelen voor het vangen en doden van vogels en zoogdieren **niet beoordeeld**

§3.7. Overige bepalingen ten aanzien van in het wilde levende dieren en planten **niet beoordeeld**

§3.8. Handel in en bezit van planten en dieren

Artikel 3.34

EU-verordeningen en EU-richtlijnen als bedoeld in deze paragraaf zijn:

- a. verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantesoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer (PbEG L 61);
- b. verordening (EG) nr. 1007/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de handel in zeehondenproducten (PbEU L 286);
- c. verordeningen die berusten op de verordeningen, bedoeld in onderdeel a en b;
- d. bij algemene maatregel van bestuur aangewezen andere verordeningen en richtlijnen die geheel of gedeeltelijk berusten op de artikelen 114, 192, 207 of 352 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, of op een andere bindende EU-rechtshandeling die op een of meer van die artikelen berusten en die betrekking hebben op de handel in uit de natuur onttrokken dieren en planten of producten daarvan.

Artikel 3.35

1. Het is verboden in strijd te handelen met bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften van EU-verordeningen als bedoeld in artikel 3.34.
2. Onze Minister stelt regels ter uitvoering van onderdelen die geen beoordelingsruimte laten van EU-verordeningen als bedoeld in artikel 3.34.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld ter uitvoering van onderdelen die geen beoordelingsruimte laten van EU-richtlijnen als bedoeld in artikel 3.34, onderdeel d.
4. Onze Minister is belast met de uitvoering van EU-verordeningen en EU-richtlijnen als bedoeld in artikel 3.34, indien deze verplichten tot het aanwijzen van een bevoegde instantie belast met de uitvoering van de betreffende EU-verordening of EG-richtlijn, tenzij Onze Minister een andere bevoegde instantie heeft aangewezen.

Artikel 3.36

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen ter uitvoering van de EU-verordeningen en EU-richtlijnen, bedoeld in artikel 3.34, en ter bescherming van vogels en de soorten, bedoeld in artikel 3.5, regels worden gesteld die voorzien in:

- a. [het vaststellen van minimum-huisvestingseisen voor diersoorten](#);
- b. een verbod op het onder zich hebben van exemplaren van dier- en plantensoorten of producten daarvan, waarvan de handel is gereguleerd, [met name van tot de in bijlage A van verordening \(EG\) nr. 338/97 genoemde soorten](#);

Zie voor toevoegingen onder a. en b. het Adibel-arrest (EHvJ, zaak C-219/07). Onderdeel b. is een uiterste middel als onderdeel a. niet mogelijk c.q. werkzaam is.

- c. een verplichting tot het voeren van een administratie en verstrekken van gegevens;
- d. een verplichting tot het merken van dieren en planten of producten daarvan;
- f. een verbod om op andere dan aangewezen plaatsen planten en dieren alsmede producten van die planten of producten of eieren van die dieren het grondgebied van **Nederland** de **Europese Gemeenschap** binnen te brengen of uit te voeren, en
- g. voorschriften met betrekking tot de opvang van levende dieren en planten.

Artikel 3.37

Het is verboden invasieve exoten, danwel zaden, eieren of vruchten van invasieve exoten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten, onder zich te hebben, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen, te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorradig of voorhanden te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden.

HOOFDSTUK 4. HOUTOPSTANDEN

§4.1 Houtopstanden

Artikel 4.1 niet beoordeeld

Artikel 4.2

1. Het is uitsluitend toegestaan een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van dunnen, na voorafgaande melding daartoe bij gedeputeerde staten.
2. De melding, bedoeld in het eerste lid, vindt ten minste één maand en ten hoogste één jaar voorafgaande aan de velling plaats.
3. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over de melding, bedoeld in het eerste lid. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:
 - a. de gegevens die bij de melding worden verstrekt, en
 - b. de wijze waarop de melding wordt gedaan.
4. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of

landschapswaarden.

Artikel 4.3

1. De rechthebbende van de grond waarop de velling plaatsvindt, herbeplant op bosbouwkundig verantwoorde wijze de houtopstand binnen drie jaren na het vellen, op dezelfde grond als waarop de velling heeft plaatsgevonden.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op het tenietgaan van houtopstanden, anders dan door vellen.
3. Provinciale staten kunnen bij provinciale verordening regels stellen over de bosbouwkundig verantwoorde wijze van herbeplanting, bedoeld in het eerste lid.
4. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van het bepaalde in het derde lid ten behoeve van herbeplanting op een andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.
5. De regels, bedoeld in het vierde lid, kunnen onder meer betrekking hebben op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de gevelde houtopstand.
6. De rechthebbende vervangt herbeplanting als bedoeld in het eerste lid, die niet is aangeslagen, binnen drie jaren na de herbeplanting.
7. Degene die de eigendom van grond, ten aanzien waarvan een plicht tot herbeplanting geldt op grond van het eerste of tweede lid, overdraagt of een beperkt recht daarop vestigt of overdraagt, stelt de verkrijger van die plicht op de hoogte en neemt die uitdrukkelijk op in de akte van levering.

Artikel 4.4

1. De artikelen 4.2, eerste en vierde lid, en 4.3, eerste lid, zijn niet van toepassing op het vellen van houtopstanden ter uitvoering van:
 - a. een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel als bedoeld in artikel 2.2;
 - a. maatregelen als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, die tevens onderdeel uitmaken van het beheerplan zoals bedoeld in artikel 2.3;
 - b. passende maatregelen als bedoeld in artikel 2.2, vierde lid, met betrekking tot speciale beschermingszones en gebieden van communautair belang;
 - c. een verplichting als bedoeld in artikel 2.4, eerste, tweede of vierde lid,
 - d. een plan of project dat is vastgesteld overeenkomstig artikel 2.8, of een voorschrift of voorwaarde gesteld aan een vergunning, verleend onder toepassing van artikel 2.8, uitsluitend indien deze plannen of projecten buiten de begrenzing van speciale beschermingszones en gebieden van communautair belang worden gerealiseerd.

De situatie in speciale beschermingszones en gebieden van communautair belang is vastgelegd met de informatie op het standaardgegevensformulier. Het oppervlak en de locaties van (cultuur)bos en agrarische percelen (of ruimtelijke structuren) maakt daarvan onderdeel uit. Tenzij daarvoor vanwege het nakomen van de verplichtingen van de artikel 6, van de Habitatrichtlijn, een dwingende noodzaak bestaat, is er geen reden om bos of agrarische percelen in de zones of gebieden om te vormen in wensnatuur.

- e. een voorschrift of voorwaarde gesteld aan een ontheffing of een vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, 3.8, 3.10, eerste en tweede lid, 3.11.2, tweede derde lid, en 3.12, tweede lid, voor gebieden anders dan speciale beschermingszones of gebieden van communautair belang, waarbij de verplichtingen als bedoeld in de artikelen 3.1.1, eerste lid, en 3.5, eerste lid, onverkort in acht dienen te worden genomen.
- c. een voorschrift of voorwaarde gesteld aan een bij ministeriële regeling aangewezen subsidie voor beheer of ontwikkeling van natuur.

Onderdeel c. is wellicht te verkopen aan “malle Pietje”, maar niet aan mensen met gezond verstand. Het is werkelijk niet te geloven dat onze overheid op achterkamertjesniveau willekeurige kaalslag van bossen sanctioneert. “Oh, u heeft toch zulke interessante ideeën over het herstel van stuifzanden en uitgestrekte heidevelden. Hier is wat subsidie en hakt u er maar op los”.

- 2. Bij de uitvoering van maatregelen als bedoeld in het eerste lid, onderdelen b. t/m d. dient te zijn voldaan aan het gestelde in de artikelen 3.1.1, eerste lid, 3.3, eerste, vierde en vijfde lid, 3.5, eerste lid, en 3.8, eerste en vijfde lid.

Artikel 4.5

- 1. Gedeputeerde staten kunnen in bijzondere gevallen van het bepaalde bij artikel 4.2, eerste lid, en artikel 4.3, eerste en zesde lid, ontheffing verlenen.
- 2. Provinciale staten kunnen bij verordening, al dan niet onder voorwaarden, geheel of gedeeltelijk vrijstelling verlenen van het bepaalde bij artikel 4.2, eerste lid, en artikel 4.3, eerste en zesde lid.

Voordat dit artikel werkelijkheid wordt lijkt het verstandig een (uitputtende) lijst van bijzondere gevallen op te stellen en de mogelijkheden tot ontheffing en vrijstelling daarmee onder controle te brengen. Bovendien lijkt hier weer sprake te zijn van een beroep op parallele wetgeving.

Artikel 4.6

Provincies en gemeenten zijn ten aanzien van de onderwerpen waarin deze paragraaf voorziet niet bevoegd, voor zover de bevoegdheid niet berust op het

bepaalde in deze paragraaf, regels te stellen ter bescherming van buiten de grenzen van de bebouwde kom, bedoeld in artikel 20a van de Wegenverkeerswet 1994 gelegen:

- a. houtopstanden die deel uitmaken van bosbouwondernemingen die bij het Bosschap zijn geregistreerd;
- b. houtopstanden bestaande uit bomen als bedoeld in artikel 4.1, onderdelen c tot en met e, met uitzondering van hoogstamfruitbomen.

§4.2 Invoer en op de markt brengen van hout en houtproducten

Artikel 4.7 niet beoordeeld

Artikel 4.8 niet beoordeeld

HOOFDSTUK 5. VERGUNNINGEN, ONTHEFFINGEN EN VERPLICHTINGEN

Artikel 5.1

1. Op een aanvraag om een bij of krachtens deze wet vereiste vergunning of ontheffing wordt binnen dertien weken na de datum van ontvangst beslist.
2. Het bevoegd gezag kan de termijn eenmaal met zeven weken verlengen. Van deze verlenging wordt mededeling gedaan aan de aanvrager.
3. Ingeval artikel 2.8, vierde lid, van toepassing is, wordt de aanvrager door het bevoegd gezag tijdig tevoren in de gelegenheid gesteld om voorstellen voor compenserende maatregelen te doen. Artikel 4.15 van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.2

Met toepassing van artikel 28, eerste lid, laatste zinsnede, van de Dienstenwet is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing op een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, en op een aanvraag om ontheffing als bedoeld in de artikelen 3.3, derde lid, en 3.8, derde lid, van het verbod in artikel 3.6.

Artikel 5.3

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

5. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op een krachtens artikel 3.16, eerste lid, verstrekte opdracht.

Artikel 5.4

1. Een bij of krachtens deze wet verleende vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd indien:
 - a. de houder van een vergunning of ontheffing in strijd handelt met de hem verleende vergunning of ontheffing of de daaraan verbonden voorschriften of beperkingen;
 - b. de gegevens op grond waarvan de vergunning of ontheffing is verleend zodanig onjuist of onvolledig blijken te zijn dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een andere beslissing zou zijn genomen;
 - c. de vergunning of ontheffing in strijd met wettelijke voorschriften is verleend, of
 - d. de omstandigheden sedert het tijdstip waarop de vergunning of ontheffing is verleend zodanig zijn gewijzigd, dat deze niet, niet zonder beperkingen of voorwaarden of slechts onder andere beperkingen of voorwaarden zou zijn verleend indien deze omstandigheden op het tijdstip waarop de vergunning is verleend zouden hebben bestaan.
2. Een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, wordt in elk geval ingetrokken of gewijzigd indien dat nodig is ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn, [onder het voorbehoud dat een oorzakelijk verband wordt aangetoond tussen de vergunde activiteit en de noodzaak tot passende maatregelen.](#)
3. Een krachtens artikel 3.3, eerste of derde lid, 3.4, tweede of derde lid, 3.8, eerste of derde lid, 3.9, tweede lid, 3.10, 3.11, derde lid, 3.15, eerste of tweede lid, 3.23, eerste lid, 3.26, eerste lid, 3.32, derde of vierde lid, 3.33, eerste lid, verleende vergunning of ontheffing kan tevens worden ingetrokken indien de houder van een vergunning of ontheffing, nadat die is verleend, onherroepelijk is veroordeeld:
 - a. wegens overtreding van een bij of krachtens hoofdstuk 3 gestelde bepaling, of indien tegen hem deswege een strafbeschikking is uitgevaardigd, of
 - b. wegens een feit strafbaar gesteld bij of krachtens de Wet dieren voor zover het gedragingen als bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.13, 2.14 of 2.15 van die wet betreft, of indien hij vervolging deswege heeft voorkomen overeenkomstig de bepalingen van artikel 74 van het Wetboek van Strafrecht of hem wegens overtreding van het krachtens de voornoemde artikelen van de Wet dieren bepaalde een bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 8.7 van de Wet dieren is opgelegd.

4. De jachtakte wordt in ieder geval ingetrokken indien:
 - a. de ter verkrijging van de akte verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat, waren de juiste gegevens verstrekt, de akte zou zijn geweigerd;
 - b. blijkt dat de burgerrechtelijke aansprakelijkheid als bedoeld in artikel 54, eerste lid, niet langer overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens dat artikel is gedekt, of
 - c. de houder misbruik heeft gemaakt van wapens of munitie dan wel van de bevoegdheid om wapens of munitie voorhanden te hebben, of indien er anderszins aanwijzingen zijn dat aan hem het voorhanden hebben van wapens en munitie niet langer kan worden toevertrouwd.
5. De jachtakte kan worden ingetrokken indien:
 - a. er grond is om aan te nemen dat de houder van zijn bevoegdheid om te jagen misbruik maakt;
 - b. de houder nalatig is te doen wat een goed jager betaamt bij de uitoefening van de jacht;
 - c. er grond is om aan te nemen dat de houder van zijn bevoegdheden in het kader van beheer en schadebestrijding als bedoeld in §3.1 tot en met §3.3, misbruik maakt.
6. De bevoegdheid tot het nemen van beschikkingen tot intrekking van jachtakten berust bij de korpschef die de akte heeft verleend.
7. De in het zesde lid bedoelde bevoegdheid komt tevens toe aan Onze Minister van Veiligheid en Justitie in gevallen als bedoeld in het vierde lid, onderdeel c.
8. **Op een besluit tot intrekking of wijziging bedoeld in het eerste lid, onderdeel d. en het tweede lid, is afdeling 3.4 van de Awb van toepassing.**

Artikel 5.5

1. Gedeputeerde staten kunnen ter vermindering van de gevolgen van een project voor een **Natura 2000-gebied speciale beschermingszone of gebied van communautair belang** aan het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, in elk geval de voorwaarde verbinden dat de depositie van schadelijke stoffen die door het project wordt veroorzaakt op daarvoor gevoelige habitats in het gebied, niet groter is dan **de voor gedeputeerde staten geregistreerde en voor dit project beschikbaar gestelde afname van de depositie van deze stoffen op de desbetreffende habitats** als gevolg van **de geregistreerde en zeker gestelde** beëindiging of wijziging van een of meer andere activiteiten **die een functioneel onderdeel uitmaken an het project.**
Saldering kan uitsluitend als de vermindering een onlosmakelijk deel uitmaakt c.q. doel is van het project. Is dat niet het geval, dan is sprake van ontduiken van de verplichtingen van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn (geachte Raad van State, salderingsbanken zijn strijdig met

de richtlijnverplichtingen)

2. Gedeputeerde staten, onderscheidenlijk provinciale staten kunnen ter vermindering van de gevolgen van een activiteit voor een **Natura 2000-gebied speciale beschermingszone of gebied van communautair belang** bij de toepassing van artikel 2.4, eerste en derde lid, de verplichting opleggen dat de depositie van schadelijke stoffen die door de activiteit wordt veroorzaakt, niet groter is dan **de voor gedeputeerde staten geregistreeerde en voor deze activiteit beschikbaar gestelde afname van de depositie van deze stoffen op de desbetreffende habitats** als gevolg van **de geregistreeerde en zeker gestelde** beëindiging of wijziging van een of meer andere activiteiten.

Zie onder lid 1

HOOFDSTUK 6. FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 6.1 niet beoordeeld

Artikel 6.2 niet beoordeeld

HOOFDSTUK 7. HANDHAVING**Artikel 7.1**

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn belast:
 - a. de bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren;
 - b. de door Onze Minister van Justitie op grond van artikel 17 van de Wet op de economische delicten met de opsporing van de bij of krachtens deze wet strafbaar gestelde feiten belaste ambtenaren, en
 - c. **de bij besluit van gedeputeerde staten aangewezen ambtenaren.**

Het is naar onze mening geen goed idee om provinciale ambtenaren in te zetten voor permanent onafhankelijk toezicht. Niet kwetsend, maar beschermend bedoeld. Zie ook het arrest C-163/10.

Toezicht in de gebieden is een probleem; er is te weinig personeel om dit adequaat uit te voeren.

2. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.
3. In aanvulling op artikel 5:15, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht zijn de in het eerste lid bedoelde ambtenaren bevoegd, met medeneming van de benodigde apparatuur, een woning binnen te treden zonder toestemming van de bewoner.

Artikel 7.2 niet beoordeeld

Artikel 7.3 niet beoordeeld

Artikel 7.4 niet beoordeeld

Artikel 7.5 niet beoordeeld

Artikel 7.6

1. De krachtens artikel 7.1, eerste lid, onderdelen a en b, aangewezen toezichthouders verstrekken elkaar ter uitvoering van hun taak uit eigen beweging of desgevraagd onderling de gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van:
 - a. verordening (EG) nr. 338/97;
 - b. verordeningen die berusten op verordening (EG) nr. 338/97;
 - c. de regels, gesteld krachtens artikel 3.26, tweede en vierde lid.
 - d. [verordening 92/43/EEG en verordening 2009/147/EG](#)
 - e. [de regels, gesteld krachtens artikel 2.3 \(beheerplan\)](#)
2. De in het eerste lid bedoelde gegevensverstrekking vindt niet plaats indien de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene daardoor onevenredig wordt geschaad.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op toezichthouders aangewezen krachtens artikel 7.1, eerste lid, onderdeel b, indien op grond van een andere wet al is voorzien in een bevoegdheid tot gegevensverstrekking.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de gevallen waarin en de wijze waarop in ieder geval gegevens worden verstrekt.

[Het verdient aanbeveling om een taakomschrijving van toezichthouders in speciale beschermingszone of gebied van communautair belang in dit artikel onder te brengen, alsmede toezicht op de landelijke bescherming van richtlijnsoorten.](#)

HOOFDSTUK 8. OVERIG

Artikel 8.1

1. Tegen een op grond van deze wet genomen besluit, met uitzondering van een besluit als bedoeld in artikel 7.5, kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
2. Tegen beschikkingen van de korpschef als bedoeld in de artikelen 3.26 en 5.4, vierde lid, staat, ingeval de jachtakte is geweigerd of ingetrokken of mede is geweigerd of ingetrokken om redenen als bedoeld in artikel 3.26, derde lid, onderdeel a, of artikel 5.4, vierde lid, onderdeel c, administratief beroep open bij Onze Minister van Veiligheid en Justitie.
3. [Een beroep tegen een besluit tot vaststelling van een beheerplan als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, heeft uitsluitend betrekking op de beschrijvingen van](#)

projecten als bedoeld in artikel 2.9, eerste lid.

Dit lid dient te vervallen. Een beheerplan omvat naast projecten ook maatregelen. Openbare toetsbaarheid in van fundamenteel belang. Bovendien is in ons voorstel artikel 2.9 met redenen geschrapt.

4. Geen beroep kan worden ingesteld tegen een besluit krachtens artikel 1.9.

Dit lid dient te vervallen. Zie daarvoor ons commentaar bij artikel 1.15

Artikel 8.2

1. Een bestuursorgaan dat een plan vaststelt als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, dat met toepassing van artikel 2.8, vijfde vierde lid, is genomen, zendt een afschrift van het besluit tot vaststelling van het plan naar Onze Minister en brengt Onze Minister op de hoogte van de genomen compenserende maatregelen, bedoeld in artikel 2.8, vierde derde lid, onderdeel c.

Dit lid kan vervallen, artikel 2.7, eerste lid, is vervallen. Alle toetsing van plannen en projecten inclusief de beoordeling van de compenserende maatregelen verloopt via GS

2. Onze Minister stelt de Commissie van de Europese Unie op de hoogte van de genomen compenserende maatregelen, bedoeld in **het eerste lid, en** artikel 2.8, **derde en** vierde lid.

Artikel 8.3 niet beoordeeld

Artikel 8.4 niet beoordeeld

HOOFDSTUK 9. OVERGANGSRECHT

Artikel 9.1 niet beoordeeld

Artikel 9.2 niet beoordeeld

Artikel 9.3 niet beoordeeld

Artikel 9.4 niet beoordeeld

Artikel 9.5 niet beoordeeld

Artikel 9.6 niet beoordeeld

HOOFDSTUK 10. WIJZIGING ANDERE WETTEN

Artikel 10.1

In de bijlage bij de Algemene Douanewet wordt in onderdeel B "Flora- en faunawet" vervangen door: Wet natuur.

Artikel 10.2

In onderdeel E van de bijlage bij de Algemene wet bestuursrecht vervalt onderdeel 3.

Artikel 10.3

De Crisis- en herstelwet wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2.3, vijfde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel a komt te luiden:
 - a. de Wet natuur;.
2. Onderdeel b vervalt, en de onderdelen c tot en met j worden geletterd b tot en met i.

B

In artikel 2.9, derde lid, wordt “een vergunning is vereist op grond van artikel 19d, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is vereist” vervangen door: **op grond van enig wettelijk voorschrift een passende beoordeling is vereist als bedoeld in artikel 2.8, eerste lid, van de Wet natuur; een vergunning is vereist op grond van artikel 2.1, eerste lid, van de Wet natuur;**

C

In artikel 2.10, tweede lid, wordt “de Flora- en faunawet” vervangen door: hoofdstuk 3 van de Wet natuur.

Artikel 10.4

In artikel 141a, eerste lid, onderdeel a, van de Mijnbouwwet, wordt “een gebied dat is aangewezen op grond van de artikelen 10 of 10a van de Natuurbeschermingswet 1998” vervangen door: een **Natura 2000-gebied speciale beschermingszone of een gebied van communautair belang** als bedoeld in de Wet natuur.

Artikel 10.5

Artikel 9 van de Spoedwet wegverbreding wordt als volgt gewijzigd:

A

In het eerste lid vervallen de tweede en derde volzin.

B

Het vierde, vijfde en zesde lid komen te luiden:

4. **Artikel 2.8 van de Wet natuur is van overeenkomstige toepassing op het wegaanpassingsbesluit.**
5. **Het wegaanpassingsbesluit wordt uitsluitend vastgesteld indien is voldaan artikel 2.8 van de Wet natuur.**
6. **Het vierde en vijfde lid zijn niet van toepassing indien het project waarop het wegaanpassingsbesluit betrekking heeft, is opgenomen in een beheerplan als bedoeld in artikel 2.3 van de Wet natuur of een programma als bedoeld in artikel 1.9 van die wet, en het project overeenkomstig dat beheerplan of dat programma wordt gerealiseerd.**

Het vierde lid komt te luiden:

4. **Artikel 2.7, eerste lid, van de Wet natuur is van overeenkomstige toepassing**

op het wegaanpassingsbesluit.

Artikel 10.6

Artikel 15 van de Tracéwet wordt als volgt gewijzigd:

A

In het eerste lid vervallen de tweede en derde volzin.

B

Het tiende, elfde en twaalfde lid komen te luiden:

10. Artikel 2.8 van de Wet natuur is van overeenkomstige toepassing op het tracébesluit.
11. Het tracébesluit wordt uitsluitend vastgesteld indien is voldaan artikel 2.8 van de Wet natuur.
12. Het tiende en elfde lid zijn niet van toepassing indien het project waarop het tracébesluit betrekking heeft, is opgenomen in een beheerplan als bedoeld in artikel 2.3 van de Wet natuur of een programma als bedoeld in artikel 1.9 van die wet, en het project overeenkomstig dat beheerplan of dat programma wordt gerealiseerd.

Het tiende lid komt te luiden:

10. Artikel 2.7, eerste lid, van de Wet natuur is van overeenkomstige toepassing op het tracébesluit.

Artikel 10.7

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1.1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In de definitie van project wordt "artikel 2.1, eerste lid," vervangen door: artikel 2.1, eerste lid, aanhef,.
2. In de alfabetische rangschikking worden drie vier begripsbepalingen ingevoegd, luidende:

Habitatrichtlijn: richtlijn nr. 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Natura 2000-gebied: gebied dat:

 - a. is aangewezen als speciale beschermingszone, ter uitvoering van de artikelen 3, tweede lid, onderdeel a, en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn en artikel 4, vierde lid, van de Habitatrichtlijn, of;
 - b. voorkomt op de lijst van gebieden van communautair belang, bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de Habitatrichtlijn;.

Gebied van communautair belang: enz

Vogelrichtlijn: richtlijn nr. 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 30 november 2009 inzake het behoud van de

vogelstand (PbEU L 20);.

B

Artikel 2.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onder h, wordt “of” vervangen door een komma.
2. In het eerste lid, onder i, vervalt “andere” en wordt de punt aan het slot van dat artikel vervangen door: , of.
3. Aan het slot van het eerste lid worden twee onderdelen toegevoegd, luidende:
 - j. het verrichten van een activiteit die is aan te merken als een **plan of project** dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een **Natura 2000-gebied speciale beschermingszone of een gebied van communautair belang**, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor een **Natura 2000-gebied speciale beschermingszone of een gebied van communautair belang**, die tevens een activiteit is als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a tot en met i, of 2.2, **behoudens de gevallen, bedoeld in artikel 2.9 van de Wet natuur;**
 - k. 1°. een activiteit waarop de verboden, bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuur van toepassing zijn, **die tevens een activiteit is als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a tot en met i, of 2.2,** of
2°. een activiteit waarop de verboden, bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuur van toepassing zijn, die tevens een activiteit is als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a tot en met i, of 2.2.

C

Artikel 2.3, onder b, komt te luiden:

b. activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, b, c, d, f, g, h, i, j of k;.

D

Na artikel 2.17 worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 2.17a

Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder j, kan de omgevingsvergunning slechts worden verleend **op de gronden die zijn aangegeven in artikel 2.8 van de Wet natuur. na toepassing van artikel 2.7, eerste lid, van de Wet natuur.**

Artikel 2.17b

Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder k, onder 1°, kan de omgevingsvergunning slechts worden verleend **op de gronden die zijn aangegeven in artikel 3.3 van de Wet natuur. na toepassing van artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuur.**

Artikel 2.17c

Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder k, onder 2°, kan de omgevingsvergunning slechts worden verleend **op de gronden die zijn aangegeven in artikel 3.8 van de Wet natuur. na toepassing van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuur.**

E

Artikel 2.29 wordt als volgt gewijzigd:

1. Na het eerste lid wordt, onder vernummering van het tweede en derde lid tot derde en vierde lid, een lid ingevoegd, luidende:
 2. Voor zover een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder j of k, geeft een bestuursorgaan als bedoeld in het eerste lid, onder a, toepassing aan het eerste lid, in de gevallen, bedoeld in artikel 5.4, tweede en derde lid, van de Wet natuur.
2. In het vierde lid wordt “of tweede lid” vervangen door: , tweede of derde lid.

F

In artikel 2.32 wordt “2.29, tweede lid” vervangen door “2.29, derde lid”.

Wijzigingen E en F zijn overbodig. De functie waarnaar wordt verwezen ligt bij GS, zoals blijkt uit de aanpassing van D.

G

Artikel 5.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de opsomming vervallen het eerste en vierde gedachtenstreepje.
2. Tussen het achtste en negende gedachtenstreepje wordt een gedachtenstreepje ingevoegd, luidende: - Wet natuur,.

Artikel 10.8

De Wet ammoniak en veehouderij wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid komt te luiden:
 3. Provinciale staten wijzen, onverminderd het tweede lid, alle voor verzuring gevoelige gebieden binnen een **Natura 2000-gebied speciale beschermingzone of gebied van communautair belang** als bedoeld in de Wet natuur aan als zeer kwetsbaar gebied.
2. Het zesde lid wordt als volgt gewijzigd:
 - a. In onderdeel a wordt “in de bijlage bij het Besluit Rode Lijsten flora en fauna” vervangen door: op een krachtens artikel 1.56, vierde lid, vastgestelde lijst.
 - b. Onderdeel b vervalt en onderdeel c wordt geletterd tot onderdeel b.

B

In artikel 2a, zevende lid, wordt “een beschermd gebied als bedoeld in artikel 10, eerste lid, of artikel 10a, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998” vervangen door: een **Natura 2000-gebied speciale beschermingzone of gebied van communautair belang** als bedoeld in de Wet natuur.

Artikel 10.9

In artikel 99, eerste lid, van de Wet bodembescherming wordt “de Natuurbeschermingswet 1998” vervangen door: hoofdstuk 2 van de Wet natuur.

Artikel 10.10

In artikel 5.7 van de Wet dieren wordt “Flora- en faunawet” vervangen door: hoofdstuk 3 van de Wet natuur.

Artikel 10.11

In artikel 6, eerste lid, van de Wet financieel statuut Koninklijk huis wordt “Flora en faunawet” vervangen door: Wet natuur.

Artikel 10.12

De Wet milieubeheer wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 4.3, vierde lid, wordt “het Natuurbeleidsplan, bedoeld in artikel 4 van de Natuurbeschermingswet 1998” vervangen door: de natuurnvisie, bedoeld in artikel 1.56 van de Wet natuur.

B

Artikel 4.9, vierde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel a komt te luiden:
 - a. **Natura 2000-gebied speciale beschermingzone of gebied van communautair belang** als bedoeld in de Wet natuur;.
2. Onderdeel b vervalt. Onderdeel c wordt geletterd tot onderdeel b.

C

In artikel 7.1, tweede lid, onderdeel d, wordt “een gebied als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998” vervangen door: een **Natura 2000-gebied speciale beschermingzone of gebied van communautair belang** als bedoeld in de Wet natuur.

D

In artikel 7.2a, eerste lid, wordt “op grond van artikel 19j, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998” vervangen door: artikel 2.8, eerste lid, van de Wet natuur.

E

In artikel 7.6, eerste lid, wordt “gebieden als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998” vervangen door: **Natura 2000-gebieden speciale beschermingzones of gebieden van communautair belang** als bedoeld in de Wet natuur.

F

In de aanduiding van de paragrafen 7.8 en 7.9, en in artikel 7.26a, wordt “artikel 19f, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998” telkens vervangen door: artikel 2.8, eerste lid, van de Wet natuur.

G

In artikel 17.8, onderdeel, onder 2°, wordt “de artikelen 3, 4 en 5 van de Flora- en faunawet of de artikelen 10 en 10a van de Natuurbeschermingswet 1998” vervangen door: artikel 3.11 van de Wet natuur.

H

Artikel 17.9, derde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a wordt “artikel 112 van de Flora- en faunawet” vervangen door: artikel 7.2 van de Wet natuur.
2. In onderdeel b wordt “artikel 16, 19d of 57 van de Natuurbeschermingswet 1998” vervangen door: artikel 2.7, **tweede eerste** lid, in samenhang met artikel 1.3, of 7.2 van de Wet natuur.

I

Bijlage 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de bijlage vervallen “Boswet”, “Natuurbeschermingswet 1998” en “Flora- en faunawet”.
2. Aan de bijlage wordt toegevoegd: Wet natuur.

Artikel 10.13 nummering niet aangepast

Artikel 1a van de Wet op de economische delicten wordt als volgt gewijzigd:

A

Onderdeel 1° wordt als volgt gewijzigd:

1. De zinsnede met betrekking tot de Flora- en faunawet vervalt.
2. In de alfabetische rangschikking wordt ingevoegd: de Wet natuur, artikelen 3.2, eerste lid, 3.6, 3.10, eerste en tweede lid, in samenhang met 3.6, 3.35, eerste lid, 3.36, onderdeel d, 4.8, eerste lid;.

B

Onderdeel 2° wordt als volgt gewijzigd:

1. De zinsneden met betrekking tot de Boswet, de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet vervallen.
2. In de alfabetische rangschikking wordt ingevoegd: de Wet natuur, artikelen 2.4, 2.5, derde lid, 2.6, derde lid, in samenhang met het tweede lid, 2.7, tweede lid, 3.1, eerste, tweede en derde lid, 3.4, eerste lid, 3.5, eerste, derde, vierde en vijfde lid, 3.9, eerste lid, 3.10, eerste lid, 3.11, eerste lid, 3.22, eerste en vierde lid, 3.32, eerste en vijfde lid, 3.33, 3.36, onderdeel a, 3.37, 4.2, eerste en vierde lid, 4.3, eerste en zesde lid, 5.3, vierde lid;.

C

Onderdeel 3° wordt als volgt gewijzigd:

1. De zinsnede met betrekking tot de Flora- en faunawet vervalt.
2. In de alfabetische rangschikking wordt ingevoegd: de Wet natuur, artikelen 3.1, vierde en vijfde lid, 3.5, tweede lid, 3.18, derde lid, 3.19, 3.20, eerste lid, 3.24, 3.25, 3.26, achtste lid, 3.28, eerste, tweede, derde en vierde lid, 3.29, tweede lid, 3.30, eerste lid;.

Artikel 10.14

In artikel 4 van de Wet op het RIVM vervalt onder vernummering van het vierde tot het derde lid, het derde lid.

Artikel 10.15

In de bijlage bij de Wet toezicht accountantsorganisaties vervalt de zinsnede “artikel 91, eerste lid, van de Flora- en faunawet”.

Artikel 10.16

In artikel 26, tweede lid, onderdeel b, van de Wet wapens en munitie wordt “Flora en faunawet” vervangen door: Wet natuur.

HOOFDSTUK 11. SLOTBEPALINGEN**Artikel 11.1**

De volgende wetten worden ingetrokken:

- a. Boswet;
- b. Flora- en faunawet;
- c. Natuurbeschermingswet 1998.

Artikel 11.2

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 11.3

Deze wet wordt aangehaald als: Wet natuur.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.